

Minden eddigi társadalom története
osztályharcok t. N. Erdős
1428 Franklin St
Világ proletárjai egyesüljétek!

NÉPAKARAT

SZOCIALISTA MUNKÁSLAP

"Az iparilag fejlettebb ország a ke-
vésbé fejletlenek saját jövője képét
mutatja". (Marx.)

No. 34. szám. Vol. VI. évfolyam.

New York, 1908 április 28.

Egyes szám ára 2 cent. Helyben 1 cent.

AZ ELNÖK ÜZEN!

(B.) Rooseveltnél híres arról, hogy sokat és sokszor szokott üzeni. Egyszer a vasutkérdésről, másszor az egy-gyermek rendszerről, de valami üzeneti valójá mindig akad a kongresszushoz.

Egész uralkodása idején — mert hiszen sok tekintetben annak lehet nevezni elnökösködését — legjellemzőbb két üzenetét a napokban hűldte a törvényhozáshoz, hogy a képviselők és szenátorok törvényre tegyék üzenetének tényegét.

Az első üzenetről főbb vonásaiban már megemlékeztünk.

A kongresszushoz küldött levél a szövetségi ügyészről ered s lényege az, hogy mivel nincs szövetségi törvény, mely az anarchizmus terjesztését büntetné, a szövetségi törvényeszek nem ítélkezhetnek. Azonban Fuller és Field szövetségi főbírók véleménye szerint a kongresszusnak joga van az anarchista tanok hirdetését az Egyesült Államok ellen elkövetett bűnnek minősíteni s ha erre nézve intézkedni fog a kongresszus, úgy a postai oszta-ly az anarchista lapokat kizárja a postáról.

És ezzel megindul a hajszá ujjabb téren a szervezett munkásság ellen. Mert, hogy az "anarchista" üldözés nem csak az anarchisták letörését célozza, az bizonyos.

Kisérlet ez a legszemérmelenebb fajtaból, hogy az Egyesült Államok szervezett munkásságának egyik legszarkalatosabb jogát, a vélemény szabad hirdetésének s terjesztésének jogát elkobozza.

A gondolat szabad terjesztésének jogát ma el akarják rabolni az anarchistáktól, hogy holnap elrabolhassák az anarchistáktól, azután pedig az egész munkásságotól.

Mert ha sikerül ez a merénylet, a kapitalista érdekek ügynökeinek, a törvényhozóknak s a bírának nem nagy lelkifurdalást fog okozni, hogy a "kellemetlen" munkáslapokat az "anarchista" gyűjtőnév alá foglalják.

Roosevelt sok borsot tört egyes kapitalisták orra alá, bár a kapitalista osztálynak nem vétett soha. Azonban bármennyit ártott volna is a kapitalistáknak, ezzel az üzenettel biztosította bűnük bocsánatát.

Mert nemcsak mi, hanem a kapitalisták is nagyon jól tudják, mit a jelent szövetségi törvényeszek rászabadítása a munkásajtóra: a munkásmozgalom levertését, mert sajtojában legveszedelmesebb fegyverét veszti.

Küzdelemmel teljes idők következnek. Ma még kezünkben a fegyver, melytől szeretnénk megfosztani. Rajtunk áll, hogy kezünkben maradjon!

A másik üzenet ajánlja a kongresszusnak, hogy építtessék négy új hadihajó "a béke ujjabb biztosítékául". Az ajánlat megokolása olyanforma, mintha valaki azt ajánlaná, hogy gyilkosságok megállításá végett mindenki lássa el magát gyilkoló eszközökkel.

A kongresszus két hadihajó építését szavazta meg és általában a hadsereg fejlesztése erős támadásban részesült.

Taft hadügyminiszter tervét, hogy az állandó hadsereg 125 ezer emberből álljon, Hale szenátor támadta legvehemensebben. A hadsereg részére ez évben megszavazott 98 millió dollárt sokalta és kifogásolta azt is, hogy a kormány összevételének 70 százaléka katonai célokra iordítottatott.

Akik a hadsereg fejlesztése ellen beszéltek, megelégedtek egy dologról: tulajdonképpen mire kell a hadsereg?

Taft hadügyminiszternek Colonbusban tartott beszéde megmagyarázza:

"Három célra szükséges a hadsereg: Először, mint a nemzeti védelem kielégítő rendszerének lényege; másodsor, mint eszköz a nemzetközi politikánk kivételére; harmadsor a polgári zavargások és fölkélek elnyomására....

Természetes, hogy nincs meg a valószínűsége egy nagy polgárháború megismétlődésének, de ha az anarchista és szocialista erők felkelnének a szervezett kormányzat ellen, a jól szervezett hadsereg volna a legszükségesebb."

Tehát ez az egyik ok és mondhatjuk, a leg-

fontosab ok a hadsereg fejlesztésére. Fegyveres erővel törni le a munkásmozgalmat.

Taft a republikánusok elnökjelöltje s az Egyesült Államok minden valószínűség szerint nem sokára megválasztott elnöke.

Programja: erős hadsereg a kapitalizmus védelmére a munkásosztály ellen.

Az elnöki üzenetek s Taft programbeszédei világosan mutatják, hogy a következő évek a munkásmozgalom üldözésének jegyében fognak lefolyni.

Nem félünk tőle. Az erőszak az igazságot ideig-óráig legyűrheti, de végképe le nem győzheti. S mert az igazság velünk van, a küzdelemnek végtére is a mi győzelmünkkel kell végződnie!

KÖTELEZŐ HAZASZERETET.

A "Huszadik Század"-ban olvassuk a következő kortörténeti szemlélet:

Wekerle miniszterelnök kijelentette a képviselőházban, hogy a kormány a büntetőjogi törvényeket új intézkedéssel fogja kiegészíteni, mely az államnak külföldön való ősárlását akarja büntetéssel sújtani.

Ugy látszik a kormány nemcsak ily negatív rendszabályllyal akarja a külföld helyes informálását megakadályozni, de egyuttal pozitív irányban is példát nyújt arra, hogy és miről kell annak írnia, aki az ősárlás bűncselekményébe esni nem akar. Ezen célt szolgálja a "Revue de Hongrie" címen megjelent folyóirat....

A folyóiratnak célja, hogy a külföldöt a magyar viszonyokról félrevezesse. A Björnsontól kiinduló támadások erős visszhangot teremtettek a külföldi közvéleményben s a kormány ezzel a folyóirattal akarja a hatást ellensúlyozni. A szemle az előfizetési felhívás szerint 8000 példányban jelenik meg s kapható lesz nemcsak Európa, hanem Afrika és Amerika összes nagyobb városainak könyvkereskedéseiben. Kapható lesz Bukarestben, Algirban, Tunisban, Buenos-Ayresben stb., szóval azon helyeken, ahol a magyar államnak eddig csak a Hungarák szereztek dicsőséget. Most főlkük a nemzeti missziót a "Revue de Hongrie" veszi át. A füzet elsőrangú kiállítású, közel 8 iv terjedelmű, ennek 8000 példányban való kiadása tenger sok pénzt igényel; a kiadó társaságnak pedig tudomásunk szerint kevés tagja van. Honnan kerül az a sok pénz? Némi utmutatásul szolgál erre nézve az a tény, hogy a füzet végén meg-
találjuk az államvasutak menetrendjét, ami Magyarországban azon épen nem platonikus viszonyoknak jele, mely a rendelkezési alap és a sajtó között létezik. Ezek után csak mosolyogni fogunk az előfizetési felhívás azon kijelentésén, hogy a szemle nyit tribün lesz mindenki részére s mentmarad minden párt befolyásától.

Wekerle, Apponyi, Kossuth, Wlaccics, gróf Majláth József, mint munkatársak — ugyebár ezen urak cikkei mentesek lesznek minden párt- és osztálybefolyástól?

MIKOR A CSUHÁSOK ÖSSZEVEZNEK.

A mi kedves csuhás pajtásaink, ha máskor nem is, de mikor hajba kapnak a koncon, el-eléjtenek néhány igaz szót. Az amerikai magyar református papok most nagyon is veszekedő kedvükben vannak; összeveztek a hivenek.

A dolog úgy áll, hogy a new yorki tiszteletes urnak, Kuthy Zoltánnak konkurrensé akadt Harsányi István tiszteletes urban, ki elég bátor vala szintén egy üzletet nyitni a lelkek megmentésére.

Ez nem tetszik Kuthy urnak. Nem akarja tudni, hogy Amerika a szabadkereskedelem hazája — ha mindjárt lélekkereskedésről van is szó. Ő ma is azt tartja: "Quod licet Jovis, non licet bovis."

Elég az hozzá, hogy a két pásztor a hivek nagy bámulatára összekapott. A támadást Kuthy ur kezdte, lévén ő a megkárosított fél. De Harsányi ur Schlesinger mintájára nem hagyja magát és igyen ríposzta a "Bevándorló"-ban: Nem volt kedvünk a sárban és piszokban fetrengeni, mert egy csomó "fajmagyar" ott jól érzi magát."

Hát ez elég érthető és magyaráz van megmondva. Mi is mondtuk ezt már régen és mondjuk ma is. De ha mi mondjuk, akkor Harsányi ur ugyebár, a legközelebbi vasárnap prediká-

riójában az "istentagadó, hazátlan és papgyalázó szocialistákról" dikciózik. 100-at egy ellen, hogy így történne.

Ugy-e bár Harsányi ur, most már igazat ad nekünk is, hogy távol tartjuk magunkat a "fajmagyarok"-tól. De mi azt nemcsak hirdettük, de a valóságban be is tartjuk.

Hogy miért, azt is megmondja helyettünk a tiszteletes ur: "Az amerikai magyar munkásnép láthatja, hogy a hazafiságot és vallásos-ságot tájétköző szájjal hirdető "fajmagyar" papok valósággal lenézik és megvetik azt a szegény munkást, ki nehéz, verejtékes munkával keresi mindennapi kenyerét."

Harsányi ur! Ön tényleg tisztelendő egyén. Ha másért nem: a fenti igazmondásaért. Csak az a sajnós, hogy önök csak addig beszélnek ily szépen, míg haragosak. Ha megegyeznek a nyá-jon és pontosan szétosztották a lelkeket maguk között, akkor újból kezdődik a régi nóta: "Üsd a papgyalázó, hazátlan cukilistát!"

Nem, tisztelendő ur, mi nem hiszünk önnek soha. De nem hiszünk egyáltalában a csuhások-nak, legyenek azok pápisták, reformátusok, zsidók, vagy bármely hitűek. Mi tudjuk, mert mi érezzük is, hogy a munkás csak önjerejében bizhat.

Hogy a papok bennünket kik verejtékes munkával keressük kenyerünket, lenéznek, azt tudtuk régen. Ezzel Harsányi ur nem mondott újságot, csak megerősített bennünket régi meggyőződésünkben.

És mert tudjuk, hogy a hazafiságot hirdető papok nem szívükből, hanem zsebüik érdekében predikálnak, mi mindenütt és minden időben, nyíltan és bátran harcolunk megromtóink ellen. Felhasználunk erre minden alkalmat és minden tisztességes eszközt.

Harsányi ur! Mi tudjuk, hogy a papok megvetnek bennünket, de mi nem maradunk adósak, mi is megvetjük őket.

Harsányi ur! Meg lehet velünk elégedve. Tanácsaira ugyan szükségünk nem volt, de jónak láttuk leszögezni. Lesz idő, talán nem sokára, mikor ön ellen fogjuk felhasználni. Reméljük, nem fog érte nehezteni.

"A HONFITÁRSÁK ÉRDEKÉBEN."

Eddig főkép abban a részben jellemeztük az amerikai polgári lapokat, hogy mily nagy mérvben végzik a butitást olvasók körében. Most egy más oldalról fogjuk bemutatni a magyar lapok dísét s vezércsillagát, a "Szabadság"-ot.

Hal valaki figyelemmel olvassa e lapot, a kálauzok sorában találja a következőt:

"Columbus és New Commerstown O., Egyesült Gróf Batthyány Lajos rom. kath. férfi és női Betegsegélyző, Temetkező és Társalgó Egylet.

Alakult 1906. november 8. stb. stb.

Főtisztikari hivatal: főelnök Horváth István; főalelnök.... főpénztárnok stb.

Következik 18 osztálya.

Végül közli, mily kedvezményeket nyújt a nagynevű egylet:

"Ezen egyletek fizetnek \$1000.00 haláleseti, \$500.00 baleseti díjat és \$500.00 temetkezési költséget. Betegségély a betegség első percétől kezdődik és hetenkint \$3.00. Havi díj 50 cent. Mi nem alaptökére, de honfitestvéreink érdekeire dolgozunk!"

Most gondolkozunk egy keveset. Kohányi ur kap e kálauz közléseért néhány dollárt és annak ellenében hirdeti, hogy 50c. havi díj fejében fizet a fenti egylet \$1000 haláleseti, \$500 baleseti, \$500 temetkezési díjat stb. Még szép főlkük, hogy egy new yorki felhőkareolót nem ígérnek azok hiszékenyeknek, kik a fő-tisztviselőknak, jobban mondvá a főcsalóknak fölülnek. Nem kell matematikusnak lenni annak, aki észre ne vegye a fenti kálauz elolvasásakor, hogy az egész egylet humberg, a melynek szélhámos vezérei, a legenyhébben szólva, ki akarják zsarolni a könnyen hívő magyarokat.

És hogy tényleg egy szervezett bandával állunk szemben, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a főlnököt a legutóbbi időben is vagy két-háromszor is hüvőre tette különféle büntények elkövetése miatt a rendőrség.

De hát az ily csekélységek mit tartoznak Kohányi urra? Ő védi tovább is rendületlenül a magyarság érdekeit. Hirdeti ugyanazt, mint az általa pártfogott egylet: "Mi nem alaptökére, de honfitestvéreink érdekeire dolgozunk!"

Mi hisszük, azonban, hogy nem sokáig dolgoznak "a honfitársak érdekében." A legutóbbi időben ugyanis megalakult Columbusban (a fő-tisztviselőség székhelyén) az Am. Magy. Szoc. Munk. Szöv., ugyszintén a Munkás Béts. Szöv. egy-egy osztálya, melynek bizonyára első feladata leendő, hogy a kelepcebe kerített szegény "honfitársakat" kiragadják a főtisztviselők karmaiból.

Egyről másról.

A KIKÖPÖTT OSTYA S A PÁPA KÖNYEI. — AZ INDUSTRIAL UNIONIZMUS TERFOGLALÁSA. — A TAKTIKA ELMÉLETÉHEZ. — KONGRESSZUSI ÜDVÖZLETEK.

A husvétii ünnepek szent áhitatát botrányos "szentségtörés" zavarta meg Rómában, az örök városban, Krisztus helytartójának székvárosában.

A pápa saját, legszentségebb magánkápolnájában tartott mise közben történt, mintegy 200 hívő lélek vett részt a szent kommunis gyönyörűségeiben. Közöttük volt három előkelő idegen is; két hölgy és egy ur, kik az osztrák-magyar nagykövet különös ajánlata folytán bocsáttattak be a Vatikánba. És ő borzalom, mialat a pápa ő szentsége a szentségek kiosztása körül buzgólkodott, ez a három jövevény — mint a Vatikán jelentése előkelően mondja — "a szentelt ostyát eltávolította szájától". Sőt az egyik nőről állítják, hogy egyenesen földhöz csapta.

A pápa elképedt. A merénylőket rögvest eltávolították a kápolnából. Később megállapították róluk, hogy a férfi Feilbeben bécsi egyetemi tanárral azonos, a hölgyek egyike felesége, másika sógora volt.

A kápolnából a "merénylő" társaságot a majordomus hivatalos helyiségébe vezették, hol kijelentették, hogy ők nem is keresztények és csak tévedésből fogadták el a "communiót" s miután nem hitték, hogy az ostya szent, egyszerűen kiköpték azt.

A pápa annyira meg volt rendülve, hogy keserves könyeket hullatott. Azt hiszi a megbántott helytartó, hogy a szentségtörés előre megfontolt szándék műve volt. A kápolnát a megszenteltetés folytatni újra fel fogják szentelni, az osztrák-magyar nagykövetet pedig hír szerint vissza fogják hívni állomáshelyéről, mindezt azért, mert a pápa könyezett.

Hogy mekkora szükség van arra, hogy az összeköttetést a bevándorló magyar munkások és az amerikai magyar szocialista munkásmozgalom között rendszeresebb alpakra fektessük, bizonyítja az a viszhang, melyet ez irányú mozgalmunk Magyarországon keltett.

Fiumei elvtársaink, kik legközvetlenebb megfigyelői lehetnek a kivándorlás részlekedéseinek is, párttitkáruk útján a következő levelet intézték hozzánk:

A "Népakarat" március 20-iki száma hozánk érkezett, melyhez egy röpirat van mellékelve. Ezt ti a magyarországi párkongresszushoz külditek, mely 1908. ápr. 19—23-ig tartatik meg Budapesten.

E röpiratot figyelmesen átolvastam és mondatom, szívből üdvözölöm nagy törekvéteket, belátva, hogy nagy munkát végeztek, mert tényleg, hogy kivándorló elvtársaink számunkra elvesznek, miután Amerika munkásviszonyai felől teljesen tájékozatlanok s hogy ezáltal oly egyletek kezébe esnek, melyek bár szép hangzatos egyleti címekkel bírnak, de mit sem sejtő munkástestvéreinket oly helyre követték, hol sztrájk vagy bojkott van és mire az magához tér és személt kinyílnak, nincs alkalma, hogy az ily helyeket otthagyja, mert nincsenek elvtársaink, kik testvéri szeretettel felkarolnák és a jó utra terelnék.

Ezért ti nagy munkát végeztek, hogy célul tűztétek ki, hogy a kivándorlott testvéreink megtartjátok a szocialdemokrata párt forradalmi eszméjének.

Fogadja az "Industrial Workers of the World" Fiume város szervezett munkásságának ez uton való üdvözlését, sikert kívánva szép törekvétekezh!

A husvétii ünnepek alatt tartandó pártkongresszusra én vagyok kiküldve Fiume város összes szervezett szakmai részéről és számított arra, hogy a párthoz intézett röpiratot magamévá fogom tenni....

Ime, az industrial unionizmus eszméje, melynek a fejlett ipari országokban a gazdasági fejlődés menete követel érvényesülést, a kivándorlás problémája révén behatol immár Magyarországra is.

Elvtársaink körében ismét a szokottnál több szó esik a taktika kérdéseiről. Igen időszerű lesz tehát felidézniünk azon szavakat, melyeket az öreg Liebknecht intézett a magyarországi elvtársakhoz, arra a kérdésre válaszolva, hogy miképp harcoljunk?

A válasz így hangzik:
Taktika — arról köteteket lehet írni s a vejeje dióhéjba is beleír. Amaz angol, kitől egy fiatal képviselő receptet kért, miképp lehetne jó szónok, köteteket mondott szavaival: "Have something to say and say it." — Legyen mondani való s mond meg!"
Épp oly röviden fejezhető ki a taktika titka: Legyen célok és érd el!

A konvent (a francia forradalmi országgyűlés, illetőleg kormány 1793—94-ben) a francia forradalom tábornokainak azt az egyetlen utasítást adta: Verjétek meg az ellenséget, hogy miképp, az a ti dolgotok!

S az ellenséget megverték.

A forradalom tábornokainak volt céljuk. Különben az ellent nem verték volna meg.

A cél, — az az ut előfeltétele. Aki nem tudja, mit akar, az nem győzhet.

Tehát a cél!

Minden elvtársnak, aki ügyünkért harcba száll, maga előtt kell látnia a célt. Ha ez nincs, akkor eltér az igaz utról és eltéved.

Sokat vándoroltam életemben. S ködös, borús éjszakákon néha nem tudtam, hogy hol vagyok s elvesztettem az utat. De ha a csillagok ott ragyogtak az égen, akkor, miként az ókori hajós, a villámló ésszel csillagot kerestem — megvolt az irány és a célhoz eljutottam.

De a célt ismerni kell. A cél nem ingadozó, változó, ide-oda lebegő ködkép, hanem szilárd világító torony, melyet zivatar és bős hullámok nem ingatnak meg, hajszálnyira sem szorítanak ki helyéből. Ki valamit kereszül akar vinni, annak tudnia kell, mit akar. Csak a tudó akarát győzi le az akadályokat, valósul meg a tett által. Csak aki ismeri a célt, számíthat arra, hogy el fogja érni. S ha a cél észszerű, akkor el is éretik. "Ahol akarat van, ott ut is van" — mondják az angolok — s ahol tudó akarát létezik, ott bizton eléri célját. Ahol cél van, ott ut is van.

A szocializmus ismeri célját. Nem egyet hivnak szocialistának, aki csak jámbor ábrándozó, vagy szolamoktól mámoros szócslaplár — az ilyen természetesen soha célhoz nem jut, mert nincsen célja. A szocialistának tudniok kell, miről van szó a társadalmi osztályharcban, mely manapság az egész művelt világon tombol, ismernie kell e harc eredetét és természetét. Tudnia kell, hogy termelés eszközökben való magántulajdon a munkásnépnek kifizetését, a tulajdon annak egyetlen jogosult alakjában, a társadalmi munka hozzáadásában való igazságos részesedésének megsemmisítését jelenti, hogy forrása a nyomornak és szolgásminden alakjában. Tudnia kell, hogy a lopásnak, a kizsákmányolásnak, az inségnek és a szolgásmunkának, melyek a termelési eszközökben való magántulajdonnak, a kapitalizmus most uralkodó, ebben gyökerező rendszerének következményei, csak az ok megszüntetése: tehát munkaeszközökben való magántulajdon eltörlése vethet véget, hogy a társadalom fejlődése meghatározott, emberi önkénytől független törvények szerint megy végre, hogy a társadalom vissza nem térhet a középkori kisizem szétört jótáshéjába s hogy ő minden akadálynak, kontármunkának és erőszakoskodásnak fittyet hányva, elemi erővel nyomul a kapitalisztikus nagyüzem keretén túl a szocialisztikus nagyüzem felé, mely a kapitalista nagyüzem előnyeit: fokozott termelést gyarapítja, annak hátrányait és iszonyait: a tömeges elnyomóródását, a családi élet tönkretételét, a nép egészségének és erkölcsének romlását azonban kizárja. A szocialista nem kell, hogy tudós legyen, de tudnia kell, hogy a szocializmus nem jámbor óhajokat fejez ki, hanem társadalmi szükségszerűségeket, hogy a szocializmus a tudomány és a tények alapján áll, hogy a dolgozó nép — s ez az emberiség, amennyiben e nevet megérdemli, megmentése és megváltása csak a szocializmusban lehetséges.

S valamint a szocializmus a tudomány és a tények talaján áll, úgy a harcot a szocializmus megvalósításáért is tudomány s a tények alapján kell vívni. Ezért semmi szolamot, semmi dagályosságot, ahol a szocializmus követelését kell megérteni: világos gondolatokat, tiszta szavakat! Mindig tisztán szem előtt tartva a célt!

És a taktika? Miként győzünk? Taktika a győzelem művésze, az ellenség megverésének művésze.

A tudás terjesztése, az elv terjesztése, a mag elvetése által.

De hiszen ebben akadályoz minket az állam. Hisz ez mindenkor az uralkodó osztályt szolgálta; ma a kapitalista osztály uralma alatt osztályállam, mely a szocializmus előrenyomulásának ellenszégül.

Jól van, — akkor küzdenünk kell.

S itt jutunk a tulajdonképpeni taktikához, a harcattaktikához, az ellenség megverésének művészetéhez.

(Folytatás a harmadik oldalon.)

NÉPAKARAT

szocialista munkáslap.

A Szocialista Munkáspárt hivatalos közlönye.

Kiadja

Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség

516 East 6th Street, New York, N. Y.

Megjelen minden kedden és pénteken.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	\$2 00
Fél évre	1 00
Negyed évre	0 50
Európába	12 korona.
Egyes szám ára 2 cent.		

A Munk. Bet. Szöv. hivatalos közlönye.

Szerkesztővel értekezni lehet hétfőn és szerdán 6-tól 8-ig.

NÉPAKARAT

Publ. by the Hungarian Socialist Labor Federation of America

516 East 6th Street, New York, N. Y.

ARNOLD GONDA NATIONAL SECRETARY.

A. WALDMAN NATIONAL TREASURER.

ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY.

SUBSCRIPTION YEARLY \$2.00
SINGLE COPIES 2c

Entered as Second-Class Matter August 28, 1907,
at the Post Office at New York, N. Y.

New York, Tuesday, April 28, 1908

TARLOZÁS.

Az "Előre" a Socialist Party hivatalos magyar közlönye. Célja: osztálytudatossá nevelni az amerikai magyarságot, terjesztetni a szocializmust. Legalább így mondják ők. Programjuk egyik sarkalatos pontja: **kerülni minden személyeskedést.**

És hogy mily következtetéseket önmagukhoz, mutatja ápr. 15-iki számuk, irván a következők többe között:

"Véletlenül tudomásunkra jött, hogy st. louis-i 17. osztályunk valami Somogyi nevű városról-városra utazgató vigéc, mesterkedése után rávette volna az osztály értelmes, józan gondolkodó tagjait, hogy egyesüljenek a S. L. P. betegesgyűlövel. Nagy Lajos, kinek neve New York és Brooklyn városai-ban közismeretnek és közutálatnak örvend, Somogyi vigéckedéseinek kész segítőitársának szegő-lött, fondorkodásaival és legkülönbözőbb hazug ígéretekkel rávette osztályunkat, hogy lépjen át a S. L. P.-hoz."

Végül óvja tagjait: "hogy tartózkodjanak csejtől a munkások zsebében kéjutazgató vigéckektől és ha jelentkeznek: bánjanak el velök illően."

Az "Előre" nem személyeskedik, távol áll tőle még annak a gondolata is. Ők tárgyilagosa-k és mindig becsületes fejeveikkel küzde-nek. Így mondják és így írják ők, a jó fiúk.

A legérdekesebb a kis közleményben, hogy "az osztály értelmes és józan gondolkodó tagjai" oly vakon felültek "a munkások zsebében kéjutazgató vigécek fondorkodásainak és hazug ígéreteinak." Vajjon hihető ez? Az értelmes emberek meg szokták fontolni cselekedeteiket, meghányják-megvetik az okokat és csak azután határoznak. A st. louis-iak értelmesek, még az "Előre"-ék szerint is, tehát esakis így tette. És helyesen tettek.

Hiába, az igazság mindig, ha nem előbb, hát később, napfényre kerül. És az igazság még akkor is igazság, ha "kéjutazgató vigécek hirdetik" értelmes és józan gondolkodó emberek előtt.

Tisztelt "Előre"! Köszönjük megtisztelő so-rait. Reméljük, hogy a közel jövőben ismételve meg fog rólunk emlékezni.

South Bend-i "honfitársaink" örömmámor-ban usznak. De van is rá okuk, miként helyi édekü lapjuk, az "Igazság" írja, mert: "a Wayne-i megyés püspök megengedte, hogy hazai módon ünnepezhessenek a magyarok Krisztus Urunk feltámadását." Mily nagylelkű-ség, mily nemesszívűség, hogy a magyarok hazai módra adakozhatnak keservesen össze-kuporgatott centjeikből Fröhlich János plébá-nos urnak és megyés püspöknek.

Köszönet és hála ezért "Ó méltóság"-nak.

Láttatok már fából vaskarikát? Megmutatja azt is a south bendi "Igazság", irván a köve-tkezőket: "Husvét, a megváltásnak szent ün-nepe, juttasd emlékeztetnked az embert, aki Isten volt." Ime az ember, aki isten képeben bolondítja a south bendieket.

J. D. Rockefeller husvét vasárnapján szintén templomba ment két unokájával együtt. A ró-vidke uton 16 detektiv őrködött az öreg ur léte-és kedves egészsége felett. Milyen lehet Rocke-feller ur lelkiismerete, ha csak ily csekély számu testőrség kíséretében merészkedik az utcára lépni?! Visszamenet már bizonyára nem volt szüksége a detektivekre, akkorára már megtisztult bűneitől.

VIZET PRÉDIKÁL...

Rev. Geo. Jackson, az Urnak egy alabamai szolgálója, a mult héten New Yorkba jött bizonyos ügyeit elvégezni. A tisztelendő ur tervez és a rendőrség végez. Alabama alkoholelenez állam lévén, a lelkipásztornak első dolga vala New Yorkban, hogy csillapítsa szélhámosokba-vágját. De oly mélyen talált Jackson ur be-pislantani a whisks üveg mélyére, hogy még az éjjelen eszméletlen állapotban szedte fel az atcáról a rendőrség. Másnap Harris rendőrbíró elé vezették a főurat, ki ekképen könyörgött: "Nagyon kérem bíró ur, hagyjon szaladni. Ala-bamából jövök és ott ugy sem lehet szeszes italt kapni s nem történik meg velem ismét az eszt."

A bíró először \$5-re büntette az Ur szolgál-ját, de mikor az kijelentette, hogy neki minden vasárnap az alkohol ellen kell prédikálni, a bíró elengedte büntetését.

Tanulság:
1. Ami nem szabad neked, szabad a csuhás-nak.
2. Egyik holló nem vájja ki a másik szemét!

"VISSZA AZ ÉDES HAZÁBA!"

Kuli-pániában, Apponyi Berci második évi vallásminisztersége alatt, teljesen a csuhások — hímek és nőstények, barátok és apácák — kezébe került a közoktatás. Híre jött ennek Amerikába. Meghallotta Mocsáry Ignác ur is. A volt körmendi derék polgári iskolai tanító, aki fejletlen léánygyermek megejtésével gya-korolta a pedagogiát. Mocsáry urnak, miután hozzánk kissé későn érkezett, lévén tulproduk-tumunk a magyar származású szélhámosokba, meg kellett fognia a munka szerszámot. És ez fáj, szörnyen fáj a pedagogia "hivatott" Mos-csáry ur, ki püspökök segítségével menekült el a börtönbüntetésektől, a papok kegyeltje most is, és ilyen emberekre a jelenlegi antiszemita, koalíciós Magyarországnak nagy szükség van. Mocsáry ur, ismerve protektorait, perének újra felvételét kérte ügyvédjével. Egyben felség-folyamodványt nyújtott be a császári jubileum alkalmából.

És mi fog történni? Akinek Krisztus a ba-rátja, az könnyen tudózik és ő, a gyermekek megrontója, kegyelmet fog kapni és felemelt fővel, mosolygó arcral fog megjelenni a kör-mendi kaszinóban. Sőt, miután most már vilá-glátott ember is ő kelme, egynehány felolvasás megtartása után, bizonyára minden kívül elő is fog lépni. A kalksburgi csemete vallás minisz-tersege és a koalíció uralma alatt nincs semmi lehetetlen.

Mocsáry ur! Szerencsés utat!

I. W. W.

A SZÖVŐIPARI MUNKÁSOK KONGRESSZUSA.

Felhívás a szövőipari munkásoknak 1908. má-jus 1-én, Patersonban, N. J. államban tartandó első kongresszusára.

Amerika szövőmunkásaihoz:—

A munkáscsoportok között a hely és a munka minősége határozza meg a kölcsönös viszonyt. Amint a kézműesség megteremtette a mestert és a segédet, a hosszú évek során szerzett kézi ügyesség a céh-csoportokban jutot kifejezésre. A mechanikai fejlődés kiszorította a kézi szövő-székét és a segédet; hatalmas gyárak és iparte-lepek elnyomták a kis műhelyt. Egy munkás-nak kézimunkája nem elegendő többé egy bi-zonyos áru előállítására; a "kézek"-nek száai egyesülnek, hogy a gépek és az adózó gyárak tulajdonosainak az ipar bérszolgáinak kizsák-mányolása által végtelen hasznot hajtsanak.

A munkások, kiknek kézi ügyessége mindin-kább fölöslegessé válik, közös szolgátságban köttetnek a géphez, melyet kezelnek s amely termelőképességüknek teljes kiaknázásához vezet. De amíg a munkások elhanyagolták, hogy egy csoportosuljanak, mint azt a munka-eszközök változása, melyeket kezelnek, szük-ségessé teszi, addig az ipar kapitalistái gond-san alkalmazkodnak a mindig változó viszo-nyokhoz.

Mikor a munkások szervezkedtek, a főbb té-teleknek, melyek alatt munkaerejüket kényte-lenek voltak eladni, további rosszabbítása ellen, a munkálatok igyekeztek összetörni minden ellenálló képességet. Kísérletük sikertelen lé-vén, tervet dolgoztak ki, hogy a munkások szakegyleteit a kapitalista érdekek szolgálíva tegyék.

Kedvezve oly szervezeteknek, melyeknek ve-zetői kölcsönös védelemről biztosították őket, a munkálatok a munkásokat megalázó szolga-ságban tartják. Az "United Textile Workers of America"-ban, mely az "American Federation of Labor"-hoz tartozik a szakmunkások egyik csoportja elválasztatik a másiktól s az egyik valóságos "scab"-bel a másikon.

Valahányszor egy munkás-csoport felkelt egy újabb jogsértés ellen, a kapitalistáknak si-került az "United Textile Workers of America" és a "munkás hadnagyk" közbenjárásával az egyik csoport munkást harcba vinni a másik ellen. Ha az északi szövő-munkások harcba szálltak a bérszállítás ellen, a kapitalisták a déli gyárakban folytatják a termelést és a gyá-rakat működésben tartatták a munkások által. Vagy, mint megtörtént, a ka-pitalisták kérésére a sztrájkoló munkások által s munkásokat munkások győztek le, kik nem tudták, hogy a kapitalistákat segítik ab-ban, hogy valamennyi munkás létfeltételeit rosszabbá tegyék.

Igy egyik a másik ellen sorakoztatva, gyűlö-lkődés idéztetett elő a munkások között, s egy-ség a célban, összetartás a műhelyben lehet-tenné vált.

A szövőmunkások küzdelmei eléggé bizo-nyították, hogy ők nem akartak örökös rabszolgá sorsban szenvedni és a küzdő ezrek hangos szava Fall Riveren, New Bedfordon, Philadel-phiában és más helyeken újra meg újra felriaszt-tották azt a világot, mely büszke civilizációjára, s mitem tud azoknak életéről, kik a legszáma-sabb szenvedések között tengenek.

Homályos cél és összefüggéstelen működés mellett, mint amint volt a szövőmunkások min-den előző törekvése, hogy a rendszer bajaitól meneküljenek, az elégedetlenség minden kitö-rése és a haladásnak minden kísérlete megtört a kapitalisták és a szakegyletek vezetőinek egyesült hatalmán, melyet a munkások tudat-lansága is támogatott.

A gazdasági bajok, melyek a szövőmunká-sokra nehezdednek, csak egyetemes és kiterjedt mozgalommal szüntethetők, meg, mely egybe-gyűjti a szétszört erőket és összeköti az álta-lános munkásmozgalommal az ipar mezéjén.

Egy mozgalomnak, hogy enyhülést hozzon, és a munkásproblémát végkép megoldja, azon az alapon kell állani, hogy a munkásokoztálynak és a munkáltató osztálynak nincs semmi kö-zössége s nem lehet addig béke, míg éhség és nélkülözés található a munkásnép milliói közt és az élet összes javai ama kevesek birtokában vannak, kikből a munkáltató osztály áll.

Kell, hogy gazdasági szervezet legyen, mely nem indosszáj politikai pártot s nem kéri egy politikai párt indosszájását sem.

Iparszervezet alapján kell állania, egy bizo-nyos helyen valamennyi munkásnak egy unio-nban kell lenni, mely a helyzet és a gyakorlat által előirt ágakra oszljon.

A szövőiparban minden munkásunio-nak a Szövőmunkások Országos Ipari Uniójához kell tartozni, mely viszont része lenne a Szövő-és Ruháipari osztálynak, amelyben két másik or-szágos ipari unio-nban szervezve volna minden munkás, ki ruhák készítésével vagy szövő-ipari termék előállításával foglalkozik.

Különböző helyeken több mint 5000 szövő-munkás szervezkedett már az I. W. W.-ban, és ezek állanak készen, hogy egyesítsék erejüket s szervezzék a többi munkásokat.

Azonban valamennyinek közreműködését biztosítani, ki az ajánlott alapon valódi munkáscsoportokat akar felépíteni, az I. W. W. általános végrehajtó tanácsa szükségesnek tar-totta, hogy kiadja a felhívást egy országos kongresszusra, mely 1908. május 1-én Patersonban, a Textile Workers Hallban (184 Main St.) tar-tatik a célból, hogy az I. W. W. Szövőmunká-sok Országos Ipari Unio-nja megalakíttassék.

Wm. E. Trautmann, titkár-pénztáros.

Vincent St. John, szervező.

A végrehajtó tanács tagjai:
F. W. Heslewood, F. J. Cole, Rudolph Katz,
B. H. Williams, Wm. Yates.

BEKÜLDETETT.

A CINCINNATI-I MUNKÁSSÁG FIGYELMÉBE.

Többször szóba került már Cincinnati-ben, hogy a szocialisták irigykednek tán más léte-ző egyletekre. Pedig igen tévednek azon munká-sok vagy urak, kik azt gondolják, hogy ilyesmi vezérel bennünket; de nekünk kötelességünk ügyelni minden munkásra, és pedig azért, hogy ily vipera-kezek közé ne kerüljenek, mint a milyenek közöttünk vetik ki halójukat a munká-ságra. Hiába tetszik cáfolni Mayer ur! végre is igazi alakjában muszáj önt bemutatni, nem-csak Cincinnati munkássága előtt, de a nagy nyilvánosság előtt is, már csak azért is, hogy mások ismerjék önt meg s tudjanak elbánni az ily alakkal. Hogy munkástársai megvetése ki-sérje minden minden lépte nyomán, mert ily ur nem érdemel mást. Mert azt mondani, hogy a szocialisták pénztárnoka az egyetlen pénzéből él és így tesz még több elvtárs is, azt ön önkö-nyen mondhatja, de elfelejti, hogy őt ellenőr-is van és azok vizsgálják a pénztárt. És elfe-lejti, sőt el akarja feledtetni mindezzel az ön saját ügyeit.

És még ily ember akar becsületet emberek életén gázolni. Amikor méltó csatlósoktól kö-rülölvé érezte magát, hazátlan bitangoknak merte nevezni munkástársait; elfogadjuk, hogy hazátlanok vagyunk, de hogy bitang az az ur, azt bizonyítja az is, hogy mikor leszámolás vé-gett két elvtársammal felkerestem, a lakásuk-ban akartak minket megtámadni, de a termézet-es dolog, mi engedünk a fenevadaknak és szé-

pen eltávoztunk, de megjegyzem, hogy ezen elszámolásnak már három hónappal előbb kellett volna megtörténnie Mayer ur ígéréte sze-rint.

Tehát munkástársak, aki ily és ehhez hasonló firmáknak felül, az más sorsot nem is érdemel, mint hogy rászédjék.

Bizony érdemes mindezen uraknak szállítani beiratási díj címén fizetett dollárokat, hogy to-vább szélhámoskodjanak és a szalonokat még sürűbben látogathassák. Tehát munkástársak, mikor ily embertől akarunk titeket megszaba-dítani, akkor ellenséget láttok bennünk, holott mi ellenségeitől akarunk benneteket megszabadítani és nemcsak ily szemetekről, hanem még nagyobb gazoktól is.

Tisztelt munkástársak! Ha ilyesmit kortes-kedésnek néztek, jertek és vonjatok felelősségre érte, egész bátran oda fogunk állni és még bő-vebb felvilágosítással is szolgálunk, ha tetszik. Meg tudjuk mi magyarázni, hogy mi a haza-szeretet és hol lehet szeretni a hazát anélkül, hogy hosszú sallangos kokárdát feltűzünk.

Munkástársak! Nincs sok gondolkozni való idő; be a szervezetbe és ott beszéljük meg ügyes-bajos dolgainkat, csak így érhetjük el a jövő társadalom siettetését. Tartsunk össze, mert az összetartásban rejlik az erő és az erő-ben a hatalom. Együletünk 1414 Race St. alatt van.

A PROLETÁRSÁG UTJA A GYŐZELEM FELÉ.

Irta: Kautsky Károly, ford. Alpári Gyula.
(Folytatás.)

A "kisember" kegyéért való versenyfutás alkalmával, különösen azért, mert a felső osztá-lyok között is vannak bizonyos érdekkülönbsé-gek, néha-néha előfordulhat, hogy a régi pár-tok egy vagy más engedményt nyújthatnak a bérmunkásoknak.

A proletár valamennyi kizsákmányolóval el-entetben áll, bármelyik osztályhoz tartozzon is az; az egyik mint termelőt, a másik mint fog-lyasztót zsákmányolja ki. A régi pártok egyike vagy másika bizonyos előnyt ígérhet a munká-csoztálynak, ha az a győzelemre segíti. A tőké-sék olesó kényeret ígérnek neki mindazon or-szágokban, hol szabadkereskedelemre van szük-ségük; ellenben a földbirtokosok a gyári mun-kaidő törvényes szabályozását, megrövidítését helyezik számára kilátásba.

De minthogy a proletár ellentétben van mind-annyival, ennél fogva a régi pártok közül egyik sem képviselheti tartósan érdekeit. E pártok mindegyike épp a proletárságot legközelebb érintő kérdésekkel szemben foglal el ellentétes álláspontot; valahányszor a munkások e pár-tokra bízzák magukat, ezek épp a döntő pil-lanatokban lettek árulóikká.

A munkásságnak a politikával való foglal-kozása ennél fogva előbb vagy több mindenütt oda vezet, hogy a proletárság megszűnik a pol-gári pártok uszályhordozója lenni és önálló pár-tot, munkáspártot alakít. Ez a proletárság szervezkedésének záróköve. A munkásság gaz-dasági szervezetei, bármennyire hassa is át azokat az érdekközösség tudata, elsősorban a munkásokoztály egyes ágainak külön érdekeit kell, hogy szolgálják. Az összes proletároknak, mint osztálynak, a szervezése, egyetlen szilárd testté való összeforrasztása csak az önálló munkáspárt politikai szervezeteiben lehet-séges.

Valamint elkerülhetetlen a munkásmozgalo-m, épp úgy elkerülhetetlen a munkáspárt megalakulása; a gazdaság fejlődés szükség-szerűen megteremt. De ugyancsak épp oly el-kerülhetetlen a munkáspárt győzelmére a többi pártok felett; mert a proletársztyály egyfoly-tában gyarapodik erőben, míg a vagyonos osz-tályok egyre jobban gyengülnek. Ez a győzelem csak az idő kérdése.

A bérmunkások tömege állandóan növekszik. Ellenben a vagyonosok száma egyre alább száll. A munkásság egyidejűleg erkölcsi erő tekintetében a vagyonosok fölé kerekedik. Míg a verseny mind vadabul dühöng, mindjobban éket ver a vagyonosok soraiban, a vagyonos osztály egyes tagjait arra kényszeríti, hogy társait letiporja, mert csak hulláján keresztül gázolva érvényesülhet, míg tehát a versenyharc ily aljas és közönséges szenvedélyeket vált ki a vagyonosokból, addig az osztályharc a pro-letárságban a legfényesebb erkölcsi tulajdon-ságokat fejleszti ki, mint a milyenek az önmeg-tagadás, áldozatkészség, ideális lelkesülés, a társakkal való szoros összetartás. Mind e tulaj-donágok döntő szerepet játszanak a proletár-ság küzdelmeiben.

Am a proletárság összetartása és értelmisége is állandóan növekedik. Az osztályharc arra kényszeríti, hogy politikai és szakszervezetek-ben tömörüljön. A munkásokoztálynak a szerve-zetében való tevékenysége parlamenti és ad-minisztrációs tehetségeket fejleszt, kik idővel az uralkodó osztályok politikusaival és admi-nisztrációs hivatalnokai-val nemcsak, hogy ve-tekednek, hanem még felül s mulják őket. Egy osztályban sem oly nagy a tudás és tudomány után való vágy, mint éppen a munkásokoztály-ban, kiknek agyát nem mértette ki a verseny-harc.

Egyidejűleg a proletárság gazdaságilag is mindinkább nélkülözhetetlenné válik, míg ellen-ben a tőkésék mindinkább feleslegessé válnak

a termelésben. Próbálják meg és tüntessék el a kapitalisták osztályát és meg fogják látni, hogy a legfőbb és a legfontosabb iparágak termelése-ben még zavar sem fog beállani. Ellenben a nagyiparban egyetlen pillanatig sem folytatható a termelés — proletárok nélkül. Épp a tömegtermelésre berendezett, az egész társada-lmi életre nélkülözhetetlen iparágakban a tőkés termelés uralkodik. A proletárság mun-kája nélkül teljesen lehetetlenné vált a modern társadalom fennállása.

A proletárság — amint látjuk — folyton-folyvást növekedik számban, erkölcsi erőben, értelemben, összetartásban és nélkülözhetet-lenségben. Oly hatalommá válik, mely ellen-felelt mindinkább remülettel tölti el. Biz-alma, jövőjébe vetett örömteljes reménye folyton-folyvást növekedik, míg ellenségei ké-rébe kezdenek esni.

Ha a proletárság egyszer hatalommá vált, akkor nem marad magára: zászló ujjabb ujon-cokat vonzanak a többi kizsákmányolt osz-tályok köréből, a szellemi munka proletárjai, a kispolgárok és kisbirtokosok közül, kik eddig a konzervatív vagy szabadelvű zászló után fut-kostak.

Az utóbbi századok forradalmi mozgalmai-ban a kisbirtokosok, a kispolgárok és a prole-tárok együttesen küzdötték ki a döntő csatákat. A sulypont mindig abban az osztályban volt, mely gazdaságilag a legfontosabb szerepet ját-szotta: az ugynevezett parasztháborúkban a földmivelők, a XVIII. század nagy francia for-radalmában és a rákövetkező század forradal-maiban a kispolgárok. A mult század hatvanas éveit óta az alacsony néposztályok elnyomói és kizsákmányolói ellen folytatott küzdelmek-ben, mindenütt, ahol önálló munkáspárt ala-kult, a proletárság vette át a vezető szerepet.

Amennyiben a kispolgárok és földmivelők a kizsákmányolókhöz számítják magukat és abban a hiszben élnek, hogy bérmunkásokik fokozottabb kizsákmányolása által felvergőd-hetnek: a munkásság és annak pártjával szem-ben ellenséges álláspontot foglalnak el, a régi pártok uszályhordozói maradnak, oly társada-lmi rendet támogatnak, mely végeredményé-ben tönkre teszi őket.

De a kispolgároknak és kisbirtokosoknak mind nagyobb rétege belátja, hogy ők is a ki-zsákmányoltakhoz tartoznak; helyzetük mind-in-kább hasonlít a proletárok helyzetéhez. Cse-kély vagyunkajuk, mely a proletárságtól még elválasztja őket, ugy szétolvad, akárcsak a hó tavasszal. Még ahol sikerül is nekik birtokukat nagy ügyfél-bajjal megtartani, ott is elvesziti mindinkább azt a képességét, hogy kulturánk mai fokát tekintve, emberségesnek mondható életmódot biztosítson. A szellemi munkások is mindinkább proletár életmódot kénytelenek folytatni. Csak egyes szerencsés fickóknak si-kerül még, hogy jó állásba jutnak. A legtöbbre közülük szükség és nyomor vár, mely épp e-körökre hat a legnagyobb mértékben, mert életfel-tételükhöz tartozik a magasabb, ugynevezett éleltartás.

A proletárok, a földmivelők, a kispolgárok, valamint a birtokkal nem rendelkező szellemi munkások azt látják, hogy a modern termelés legfényesebb vívmányaiból ki vannak zárva. Ezek egyes egyedül a tőkéseknek és nagybirtokosoknak, a nagy társadalmi eszközök egyedüli birtokosainak válnak javára. Mindjobban belát-ják, hogy a modern termelés vívmányaiban csak úgy részesülhetnek, ha ezen magántulaj-dont közös tulajdonná változtatják át. Azok az előnyök, melyeket a kisbirtokosoknak és a kis-polgároknak az ő magántulajdonra nyújt, mind-in-kább elenyésznek azon előnyökkel szemben, melyeket a nagy monopoliumok magántulaj-don jellegetek a megszüntetése helyez kilátásba.

Ha ehhez hozzávesszük még, hogy egyrészt mindinkább szoros rokoni kötelékek fűzik egy-máshoz a földmivelőket, a kispolgárokat, más-részt e rétegeket a proletársághoz — hisz men-nél jobban eltűnik a kisbirtokos, és a kisiparnak aranykora, annál több kisiparos és kisbirtokos kénytelen fiát és leányát a gyárba küldeni — akkor nem csodálkozhatunk, hogy a proletár-ság gondolkodásmódja mindinkább utat tör ma-gának az alsóbb néposztályok gondolkodási módjában és egyre többen csatlakoznak a pro-letárság harcához, melyet ez a kizsákmányolás ellen folytat.

A munkásokoztály e harcban nemcsak saját ügyéért harcol. Minthogy a kizsákmányolt és elnyomott osztályok legalsóbb réteget alkotja, ennél fogva mindennemű kizsákmányolás és el-nyomasztás végeredményében őt is sújtja, meg akkor is, ha ez nem érinti közvetlenül, miert is minden elnyomóban és kizsákmányolóban el-lenségét látja; az alsóbb rendű hivatalnokok vagy egyéb fejmunkások, valamint a kispol-gárok és kisbirtokosok kizsákmányolása és elnyo-matása ellen épp oly határozottan küzd, mint saját elnyomtatása és kizsákmányolása ellen.

Ha mindezt meggondoljuk, a proletárság és erejének növekedését, mind hatalmasabb be-folyását a hozzá közelebb eső osztályokra, míg ellenben a vagyonos osztályok szám, erő és be-folyás tekintetében egyre fogyanak, akkor az eredmény nem lehet kétséges. Ma már tényleg azt látjuk, hogy az uralkodó osztály fenköltebb eszű tagjai mindinkább megbarátkoznak aza-l gondolattal, hogy a proletárság egykor fel-

fogja őket váltani az államhatalom birtoklásában.

Természetesen azt óhajtják és azt remélik, hogy ez minél később következzen be. Mint minden politikai eseményénél, úgy enél is nagy szerepet fognak játszani a nem várt és az előre kiszámíthatatlan események. Azt, hogy mikor kerül uralomra a proletárság, vagy hogy ez miképpen fog történni, legfeljebb csak sejtethetjük. De hogy ez meg fog történni, hogy ennek meg kell történnie, azt csak a vak vagy az elvakított tagadhatja.

Egyről-másról.

(Folytatás az első oldalról.)

Ezen taktika mindenekelőtt hatalmi kérdés. Még zsarnoki kormányok is megnyerni igyekeznek a nép tömegeit, mert nincsen kormány, mely a tömegek ellen bírna fennállani, ebből az következik, hogy tömegeket a magunk számára meg kell nyernünk. Ez történik propagandá és felvilágosítás útján. De ez nem eleendő. Az angol munkások felállították e hármas képletet: Neveljétek! Agitáljatok! Szervezzétek!

A nyert erőket szervezni kell. Szervezkedés megduplázza. megtízszerezi, ezerszeresíti az erőt. Egy millió szervezett munkás oly hatalom, melylyel a legszarnokabb, rendőr- és katonadusabb kormányának számolnia kell s melyet legyőzni nem képes.

Ezt a német munkásmozgalom példája megmutatta. Története a szakadatlan üldözések sora — ellenségeink épp oly kiméletlenek, mint hatalmasok voltak s azok a jelenben is s Bismarck, a kapitalisztikus vér- és vaspolitika eme legdurvább megtestesítése, nem-e a német szocialisták szenvedett hajótörést? Nem ismerik-e már be hatalmasaink tehetetlenségüket velünk szemben, amikor kivételes törvények és államesiny, azaz saját törvényes és állami rendük felrogatása után kiáltanak és puskától kardtól, a legdurvább barbárság fegyvereitől várják az üdvöt?

A mi taktikánkat nem szükséges a magyarországi elvtársaknak vázolni. Egy és ugyan az a dolog nem mindenkinek való. A taktikának mindig a csatáért, a viszonyokhoz és az ellenség magatartásához kell alkalmazkodnia. Magyarországon mások a viszonyok, mint Németországban. A taktika tehát nem lehet egy és ugyanaz. De ez a magyarországi elvtársak dolga.

Milyen tanácsot adjak?

A célt ismeritek — s ki a célt ismeri, az utat talál a célhoz és ha férfi, akkor magának utat tör a cél felé.

Ismeritek népeteket — oktassátok! Nyerjétek meg!

Ismeritek ellenségeiteket — verjétek meg! Hódítsátok el tőlük a talajt, használjátok ki a viszonyokat, ne nyujtsatok nekik alkalmat a támadásra, bontakoztatok ki a frázis nyüge alól, ne engedjétek magatokat megtevésteteni a burzsoa világnézet véres torzképe: az anarchizmus által és neveljétek! Agitáljatok! Szervezzétek!

Az amerikai magyar szocialista munkás szövetség mult héten tartott kongresszusához a következő táviratok érkeztek:

Heartly Congratulation to the Hungarian Socialist Federation and succes to their deliberations. East Side Branch Cleveland. (Szívélyes üdvölet a magyar szocialista szövetségnek és siker tanácskozáshoz.)

Testvéreim, a kongresszuson is rettenthetlen géniuszok tapossátok utatokat és törjétek a gazok és gázságokon keresztül egységes erővel a nagy nemes szocialis alkotások harmezéjére előre. Üdvözléssel Kun Mihály.

Működésüket babérja legyen az összesség egyetértése. I. W. W. Nyomdász-szervezet.

Dobjátok el mindent, mi nem közélet való, előre a küzdelemben; gondolatban veleték: St. Louis-i elvtársak. Erőt nektek, bátor harcosok! Mukri, Schreiber.

Végezzetek ügyünkhöz méltó munkát. Testvéri üdvözléssel: San Francisco-i szervezet.

Üdvölet az eszme nemes harcosainak. Bátoran előre, siker koronázza munkátokat. Lynn-i öntudatos munkások.

A nagy eszme előbbrevite érdekében az összességet képviselőket arra kérjük, hogy tanácskozásuk alkalmával oly határozatokat hozzanak, melyek előbbre viszik az amerikai szocialista mozgalmat. A clevelandi magyar S. L. P. szervezet.

Fel a csézlőt, fej a harcra. Siker koronázza munkátokat. Paul Bécsy.

ELVTÁRSÁK!

Terjesszék a „Népakarat”-ot.

TÁRCA.

AZ ELNYÜHETLEN ÖREG UR.

Egy elnyüht író naplójából.

Írta: Farkas Antal.

Nem megy a munka. Az ember elálmósodik, kétszer-háromszor is beleüti orrát az íróasztalba, míg egy olyan gondolata támad, amit érdemes pennahegyre venni. A tulvilági üdvösségén kívül az összes adósságát odaadná valami érdekes témáért, amely legalább felényit ér, mint amennyit fizetni szoktak érte a zsebrákkiadók. A harmadik fekete kávé issza, az ötödik szivart szívja és hiába. A feketében nincs fantázia, a szivarban nincs ötlet. Megette a macska az egész mesterséget. Hát van Muzsa? Hát van?! Ha volna, segítene. Vagy ötletet, vagy tíz pengőt adna kölcsön és az ember lefekühdne.

— Hé, Muzsa, az apád ide-odáját, hát segíts!

Nini, valaki jött. Ez a Muzsa.

— No végre! Tessék csak homlokodon csókolni.

— Ez régen járt így. Nagyon pirosítás a szám; vörös foltot nyomtunk az ön homlokára. amiből arra következtetnének, hogy valami kellemetlen betegsége van. Hanem ajánlok valamit.

— Nos, mi az? Megszáll? Megihlet? A fülembe sug? A jobb fülembe tessék, mert a bal időszaki siketségben szenved.

— Számárnak szoktak sugni. én másként háritom el a sugás szükségességének alapos gyanuját. Küldök önnek témát.

— Csak gyorsan, mert elalszom.

A muzsa eltűnt. Az ajtón kopogás hallik.

— Bujj be! Tessék!

Kopott estélyi öltözékben, hóna alatt szorongatott fénytelen klakkal, félretaposott laktopánkában kimerült, sokat élt öreg ur tötyögött elem. Az arcán kardvágta sebhelyek. A szíve fölött hervadt virágok. Egész herbarium a tárcájában. Színes selyem zsebkendőnk rongyai lógnak ki a mellénye és inge közt tátongól úrból. A bajusza lekonyult. A fogai kihullottak.

— Mi baj, öreg?

— Nem tetszik ismerni?

— Nem biz' én. Azt hittem adni jött, de félek, hogy kér.

— Bár ne kérnék, de ön se kérne tőlem semmit. A nevem mondjam meg? Ezer közül melyiket hazudjam? Talán a foglalkozásom bevallása okosabb dolog lesz.

— Tessék hát helyet foglalni.

— Köszönöm. Biz' az inaim már elnyühtek. Tetszik tudni, én vagyok az a bizonyos novellahős, aki szép történeteket szoktam elmondani, mikor a bálteremben, a társaságban, az asztalnál, a szalonban, a zongora körül csend támad.

— Ahá, mintha már találkoztunk volna! — Nagyon valószínű. Valami száz esztendeje egyebet se tesz, mint szivarra gyujtok, megkeverem a teámat és elmondok egy novellát, amelynek végén leverem a szivarról a hamut.

— Igen, a szivar füstje a szemébe megy és úgy tesz, mintha sirna...

— Dehogya a szivarfüst tesz úgy, mintha a szemembe ment volna és én valóban sírok. — Azokon a rossz novellákon?

— Kérem, az az én bajom, hogy rossz a novella, hogy jobbat nem tudok egy rossz szivar, egy rongy tea mellett hirtelenében gondolonni annak a bizonyos társaságnak, amely feszült figyelemmel visszafogott lélekzettel lesi a szavaimat. A buta törtérik mind az én rovásomra esnek. A társaság engem szid, hogy vigye el az ördög, hogy nem tudok jobbat csinálni. De be tetszik látni, hogy egy rossz szivarért, amely mindig megrikat, egy teáért, amelyet mindig kavargatnom kell, csak nem hallhatok meg mindannyiszor a finom társaság kedvéért. Ez a bajom: Hős vagyok, aki mindig életben marad, hogy ostoba tragédiájával az unatkozó társaságot szórakoztassa. Am a tisztelt társaság mindig magára vessen. Ha jó étvágygyal ennének-innának, ha nem fáradsának ki a táncban, a zongora játékban, nem volna semmi szükség arra, hogy engem előráncigáljanak.

— Gyere ide, vén Márkus, itt a szivar, itt a tea, mondj egy megható históriát.

— Igazán kegyetlenség!

— De mennyire. Lássá öcsém a pofámon ezt a sok fene sebhelyet? Ezt mind azért kellett ide vésetnem, hogy a társaság valamelyik tolkodó tagja megkérje tőlem:

— Mondja örnagy ur, gróf ur, ezredes, bányakapitány, skalpvadász, tengernagy, erdősz, vagy ördög tudja, miféle ur, honnan e sebhely?

— Miért nem üti pofán az illetőt? — Hát akkor hol maradna a mese? Nekem rá kell gyujtanom és el kell mondanom az író helyett azt a novellát, amely mindig az én hősrőre megy. A sok teától már a guta kerülget. A temérdek sírás, a sok szivarfüst, kieszi a szememet, de ezt nem veszik kutyába se. Nekem beszélnem kell a sebhelyekről és a selyem zsebkendők történetéről. A házi kisasszony hamis zongorajátéka hányszor, de hányszor eszembe juttat valami keserves históriát. Micsoda emlékező tehetőségemnek kell lenni!

— Bocsánat, sokszor tapasztaltam, hogy megismétli önmagát.

— Hát csoda ez száz esztendő alatt? A legjobb társaságokban is megesett velem ez a botrány, de tudja, ezt nem róják fel bűnömül, mert tisztában vannak velem, hogy sebhelyeimből, zsebkendőimből, a kavargatott teából, mely sosem fog el, a bodor füstű szivarból, amely sosem ég el, szóval ilyenekből élek és nem csoda, ha ezekről nem mindig tudok újat mondani.

— Hány menyasszonya lehetett? — Valami ötezer. Fele megcsalt, fele meghalt.

— És szeretője? — Tízezer körül. Valamennyinek az lett a vége: elsirattam őket a zártkörű társaságban, a vendég-szerető háziasszony udvarias föl-szólítására.

— Hány vetélytársat ölt meg? — Valamennyit. abból gondolhatja, hogy engem egy sem ölt meg, mert akkor hogy az ördögbe dicsekedhetnék el vele a háziasszony szíves felszólítására.

— Hány tengeri vihart állt ki? — Többet, mint a legvénebb óceánjáró. Mindig én valék az, akit az utolsó deszkaszalon partra vetett a hullám. Gondolhatja, ez is megviselt.

— Ezen kívül hányszor forgott halálos veszedelemben? — Az udvarias felszólításokra mindig készséggel megcselékedtem ezt is. Gondolhatja, nem kismiska ez ilyen öreg csontnak.

— De hiszen még nemrégiben is nocsábitó gavallérként szerepelt a karácsonyi novelláiban.

— De micsoda gavallér vagyok én! A fogam mű, a lábam mű, a szívem mű, szóval minde-nem hamis. Most már csak nagyapó szeretek lenni, aki elcsibukol és közben mond el egy-egy megható történetet a legszükebb családi körben ezzel a befejezéssel:

— A regény hősnője, kedves kicsikém, — nem más, mint a ti — nagyanyátok.

— Ezt is ismerem. A vén kujon mindig a nagyanyjáról hazudik olyan penészes históriát, amit még a "Hölgyfutár" is papirkosárba dobott annak idején azzal az üzenettel, hogy a tavalyi kalendáriumban már olvastuk.

— De kérem, én már mennék. Gróf Szerelémy Richárdnál estély van és ezen kell valamit elmondanom. A kultuszminiszter is jelen lesz.

— Nagyon szép; de hát engem nem ránt ki a sárból. Egy kis történetet, édes öregem.

— Hol a társaság? — Magam vagyok.

— Hol a szivar? — Magam elszivtam.

— Hol a tea? — Még a felöntéseket is megittam.

— No már pedig én ezek nélkül nem beszélsek semmit. Ha mindjárt meg is üt a guta a teáktól, nikotin-mérgézést kapok a sok szivarból, nekem még akkor is tea és szivar kell.

— Akkor sajnálom, hogy idefárasztottam.

— Sebah. A grófnéknál megtönnök minden jóval. Azonkívül meg akarom kérni a kultusz-minisztert, hasson oda, hogy az irodalom nyugdíjazzon. Igazán megrokkantam és meg is érdelem.

Az öreg novellahős feltápáskodott és a száz-esztendős fejedelmek ruganyos lépteivel kitötyögött a szobából.

Nem írok többet semmit. Jójcákát!

VÁLASZTOTT BIRÓSÁGI

Felvétetett Newark, N. J. 1908. április 12-én az Am. Magy. Szoc. Munk. Szövetség VIII. osztálya által Wirth János kizárása ügyében megtartott választott bírósági ülésen.

H a t a r o z a t: Mindkét fél, valamint Pacanovszky Károly, a M. B. Sz. VIII. oszt. akkori elnöke és Róhrich J. akkori al- és jelenlegi elnök, Kiss János, mint az osztály kiküldöttje, Piskittel L. 1908-ban volt alelnök, Ring P. akkori jegyző, Fibi György, az osztály jelenlegi alelnöke, Edison L., az osztály jelenlegi p. ü. titkára, Rettig K., akkori és jelenlegi pénztárnok, valamint a tökéletes beigazolást nyert, hogy Wirth János a terhére rótt vádbeli cselekményt nem követte el, miért is a vád alól a választott bíróság öt felmenti.

A választott bíróság még megállapítja, hogy a Wirth János terhére rótt vádat a Munk. Bets. Szövetség volt intéző bizottságának egyes tagjai rosszakaratából emelték.

Szöke J., v. b. jegyző. Adler L. v. b. elnök. Tóth Imre, Róna Dezső, Izidor Hecht, Spál Béla, Fuchs Lipót, választott bírósági tagok.

JEGYZŐKÖNYV

ielvétetett az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség 1908. április hó 18 és 19-ikén Newarkon, 20 West St. alatt megtartott KONGRESSZUSÁRÓL.

A központi titkár — Gonda elvtárs — megnyitja az ülést este 8.30 órakor és kéri egy kor-elnök és egy korjegyző választását.

Elnöknek Vörös József, jegyzőnek Basky F. tenc elvtársak választottak meg.

Vörös elvtárs üdvözli a jelenlévőket és kéri egy igazoló-bizottságot választani, akik a küldöttek megbízóleveleit átvizsgálják. Szöke, Lusztbaum és Nagy elvtársak választottak meg és az ülés 5 percre fel lett függesztve.

Szünet után a bizottság jelenti, hogy képviselve van 24 osztály 33 kiküldöttel. Jelen vannak:

I. oszt. Basky F. és Lefkovits S., II. oszt. Kömüves F. és Zumpft J., III. oszt. Tóth J. és Stefanko K., V. oszt. Gerencsér J. és Wurum P., VI. oszt. Szöke J. és Tóth M., VII. oszt. Tóth L., VIII. oszt. Lusztbaum S., IX. oszt. Havasi J., X. o. Ondik J. és Tomko J. XI. oszt. Schwartz L., XIII. oszt. Novák L. és Parker L., XIV. oszt. Vörös J., XV. oszt. Nagy K., XIX. oszt. Eller M., XX. oszt. Herceg L., XXIII. oszt. Kucsma Gy. és Kuruc J., XXVI. oszt. Fekete J., XXVII. oszt. Bachner Samu, XXIX. oszt. Weisz S., XXX. oszt. Agacs J., XXXI. oszt. Hecht J., XXXII. oszt. Sidó L., XXXIV. oszt. Gazdag J.

Ezen kívül képviseltette magát a newarki vas- és fémmunkások I. W. W. csoportja, Piskittel, és az angol S. L. P.: F. W. Ball és Charles Schrafft elvtársak által.

Ezután ülésvezetőnek Lusztbaum, másod-ülészvezetőnek Nagy K., jegyzőnek Basky F. és Herceg L. elvtársak lettek megválasztva.

Következett a napirend 1. pontja a vezetőség jelentése.

Titkári jelentés: Gonda elvtárs jelentésében a mult kongresszus 2 legfontosabb határozatát ismertet, melyek ez évi tevékenységünk alapjait szolgálták: az angol S. L. P.-hez való hivatalos csatlakozás kérdéséről, majd a lap két-szeri megjelenéséről szól.

Megemlékszik a szervező körútról, a Népakarat Naptárról és minden az elmúlt évre jelentős eseményről.

A jelentést vita nélkül egyhangulag elfogadták.

Pénztárnoki jelentés: Waldmann elvt. jelentését teszi meg, rámutatván a szövetség rohamos pénzügyi haladására.

A Népakarat kétszeri megjelenése rendkívüli kiadásokat vont maga után, és azért fel kellett használni a szedőgépre befolyt összeget is, hogy a lapot fenttarthassuk.

Az óhajtott felvilágosítók megadása után a szerkesztőség teszi meg jelentését, beszámolván a kétszer hetenkénti "Népakarat" szellemi működéséről és hogy a forradalmi szocializmus tanításának jegyében folytatott ezen nyújtott lehetőségek keretei között volt folytatható.

A szerkesztőség elismeri azon felmerült kifogás jogosultságát, hogy a taktika érdekei nem lettek kellő méltánylásra a lap hasábjain, ámde ennek okai abban keresendők, hogy a vidéki elvtársak, kik a helyi körülmények által indokolt taktikai követelményeket jobban ismerik, mint a központ, nem nyújtottak e részben kellő támogatást. Az ezáltal előállott hiányokon külön, az agitációnak szentelt szavakkal igyekeztünk segíteni, mint aminő volt a karácsonyi antikerlikális és a márciusi antinaciona-lista szám.

A szerkesztőség azzal végzi jelentését, hogy talán sok tekintetben többet is tehetett volna, mint amennyit tett, ha azonban az összes körülményeket figyelembe vesszük, lehetetlen el-zárkóznunk annak a ténynek a konstátálása elöl, hogy szövetségünk a szellemi munka terén a multhoz képest óriásilag fejlődött.

A nyomdavezetői jelentés következik ezután, mely részletesen beszámol a Népakarat nyomdájának mult évi forgalmáról. E téren is igen rohamos fejlődésről adhat számot szövetségünk, mely fokozható volna, ha az osztályok kö-telességüknek tartanak, hogy nyomdai megren-deléseiket nálunk, s ne másutt eszközöljék. A jelmerült kérdésekre adott kimerítő válasz után áttertek a könyvkereskedő jelentésére.

A könyvkereskedő jelentése részletesen beszámol könyvkereskedésünk forgalmáról, kiadványairól, vázolván azon hűzapótló szerepet, melyet a Népakarat könyvkereskedése a szocialisztikus irodalom terjesztése körül végez. Részletes kimutatást közöl a Népakarat-Naptár tekintetében, melyet a multévi kongresszus határozata alapján, bár különféle akadályok folytán kissé késve adott ki a vezetőség. Megemlékszik továbbá a Célok és Eszközök kiadásáról is.

Miután az egyes jelentéseket a kongresszus egyhangulag tudomásul vette, a vezetőség jelentése általánosságban került tárgyalás alá.

Ennek kapcsán a newyorki I. osztály kérdést intéz a vezetőséghez a lap árának New Yorkban 1 centre való leszállítása tárgyában.

A vezetőség válaszában kifejtette ezen intézkedés indokait: főleg agitációs szempontok voltak azok, melyek a vezetőséget ez intézkedésnél vezérelték. De még egy másik indok is van a lap árának leszállítása mellett és ez az, hogy New York városában a lap előfizetését a postai intézkedésekből kifolyó külön postaköltség megnehezíti és így nagyobb mértékben vagyunk utalva az utcai elárúításra. Ez nemcsak költséget kímél a szövetségnek, hanem a lap nagyobb elterjedését is lehetővé teszi.

A kongresszus magáévá teszi ez álláspontot, de kifogásolja, hogy ezen fontos kérdésben a vezetőség néhány héttel a kongresszus előtt önhatalmulag járt el s nem várta be annak utasításait.

A hatodik osztály kiküldöttje kifogásolja a vezetőség azon eljárását, hogy egy elvtársnak régebben beküldött levelét nem közölték a lapban, ugyszintén egy választott bírósági hatá-

rozatot sem, melyet a mult héten küldtek be.

Titkár elvt. válaszában jelenti, hogy nem volt vezetőségi ülés, mióta a választott bíróság határozatát beküldték, azért nem jelenhetett meg ezideig a lapban.

Az idő előrehaladottsága miatt határozva lett, hogy a holnapi ülésen mindkét irat olvassassék fel.

Ezzel az első ülés éjjeli fél tizenkét órakor véget ért. (A jegyzőkönyvet a 36. számban folytatjuk.)

REGÉNY.

A kozákok.

Írta: Tolsztoj Leó.

XX.

(Folytatás)

(17)

— Miről beszélhetnek? — kérdezte Olenin az egyik csecenőtől.

— A titek megölik a mienket, mi megöljük a titeket, ahogy jön — nevetett a kérdező. Azután ő is beleugrott a csónakba.

A megölt fiúve mozdulatlanul ült a csónakban s mereven áttekintett az innszón partra. Szemében a gyűlölet tüze égett. A kormányos gyorsan evezett. A hajó átért a tulsó partra, ahol lovak legeltek. Kivették a halottat a csónakból, felültek lovaikra, azután elvágtattak.

A kozákok ideát nagyon vigan voltak. Hangos kacagás vegyült a leányok tréfái közé. Lukasa ragyogó arccal ült Olenin mellett; könyökét térdeire támasztva, egy fapálca faragásával volt elfoglalva.

— Miért cigarettázik? Van azon valami jó? — kérdezte Olenintől. Szándékosan szólította meg Olenint, látva, hogy az kellemetlenül érzi magát a kozákok között.

— Csak úgy szokásból — felelt Olenin. — De miért kérdező?

— Milyen közel látszanak azok a hegyek — mondta Lukasa, mintha beszédének egészen más fordulatot akart volna adni — és mégsem juthatunk oda... Haza talál egyedül? Már késő van. Különben elkísérem, ha akarja; kérje meg az altisztünket, hogy engedjen el.

— Milyen egyszerű hang, milyen besületes önérzet — gondolta Olenin, amint Lukasa arcába nézett. Marjankára gondolt, amint Lukasa őt megcsókolta. — Ime egy ember, aki megölt egy másikat... és milyen megelégedett tet-tével, mintha a legnemesebb cselekedetet kö-vette volna el. Semmi nem figyelmezteti őt, hogy nem alkalma, oka a nagy örömeinek? Hogy nem abban áll a boldogság, ölni és ölni, hanem abban, hogy önmagunkat áldozzuk fel másokért.

— Hallottad, hogy mit beszélt rólad; jól megjegyzett magának — mondta Lukasanak az egyik kozák.

— Ki? Az a nyálas száju? — nevetett Lukasa. — Örüljön, hogy száraz bórral elmphe-tett s nem úgy járt, mint a testvére — hencgett, az agyonlőtt testvéreére cölözva.

— Miért örülsz annyira? — kérdezte tőle Olenin. — Ha ő ölte volna meg a te testvéred; akkor is örültél volna. — Nevetve nézett Oleninra. — Hát mi van abban? Anélkül nem megy az élet! Nem lövik-e őket is agyon a mieinket?

XXI.

A szotnik és a falu főbbjei visszatértek a faluba. Olenin megkérte az altisztet, hogy engedje el Lukasát. Az altiszt készséggel adta be-felügyelését. Olenin azt gondolta, hogy Lukasa Marjankát akarja látni s azért kérést bízott el. Szereti Marjankát, gondolta Olenin "miért nem szeressem én is." Uj, hatalmas érzés támadt fel benne. Lukasa nagyon vig hangulatban bal-lagott mellette.

— Melyik kapun akarsz menni? — kérdezte Olenin.

— A középsőn, de ha akarja, elkísérem a mo-csárig, azontul már nincs mitől tartania.

Olenin felkacagott: — Én félek? Menj csak vissza; köszönöm. Egyedül megyek.

— Miért ne félne? Még mi is félünk! — ne-vetett Lukasa.

— No hát nem bánom, jöjj, ha akarsz. Egy kicsit elbeszélgetünk és elidőgölünk, reggel azután tovább mehetsz.

— Az altiszt meghagyta ám, hogy hamar visszamenjek!

Tegnap este hallottalak, valami dalt éne-keltél; láttalak is. Nemsokára megházasodol. Mi?

— Az anyám is azt akarja, de még nincs lovam.

— Mennyibe kerül egy ló?

— Nemrég már megakudtam is egyre a tulsó oldalon, de hatvan rubelen alul nem akarták ideadni.

— Nem jönnél hozzám mint ordonánc? Majd én kicsinálom, s ha akarod, akkor ajándékokot neked egyet. Nekem két lovam is van. Az egyikre nincs semmi szükségem.

— Önnek nem kell a másik ló, — nevetett Lukasa. Ne ajándékozza nekem. Isten segítsé-gével majd csak veszek én magamnak.

(Folytatjuk.)

EGYLETI HIREK

A Pittsburg és Környéke Szoc. Munk. Szerv. 1908. május hó 1-én, pénteken, saját helyiségében, 210 Electric Ave., vig műsorral egybekötött

KEDÉLYES ESTÉLYT

rendez, mely alkalomra kérjük a helybeli és vidéki elvtársak megjelenését. Belépti díj 15c. Kezdeté este fél 8 óraker.

Meghívó.

McKeesport Szoc. Munk. Szerv. május hó 3-án vasárnap este, magánhelyiségében, 149 2nd St., szórakoztató műsorral egybekötött

KEDÉLYES ESTÉ

rendez. Szinre kerül: Megjött a papa, 1 felvonnás bohózat. Kezdeté este 8 óraker.

A Cincinnati Magyar Szocialista Munkás Dalárda 1908. május 2-án, szombat este, a Cosmopolitan Hallban (1313 Vine St.) élőképek-, dal-, szavalat-, színelőadás- és táncsal egybekötött nagy MAJUSI ÜNNEPÉLYT rendez.

Szoc.Munk. Szerv. III. osztálya. (Brooklyn) 1908. május hó 3-án, d. u. 3 óraker, helyiségében, 5 Boerum St., FELOLVASÁST rendez.

A kongresszus színhelyén találtott egy nyakkendő. Tulajdonosa jelentkezzen A. Plavetzky, 20 West St., Newark, N. J.

A new yorki Szoc. Munk. Szerv. II. osztálya május hó 2-án, este 8 óraker, helyiségében 404 E. 64th St., tartja rendes havi ülést. Ugyanakkor beszámolnak a kongresszus kiüldöttek.

A new yorki Szoc. Munk. Szerv. I. osztálya 1908. május hó 2-án, este 8 óraker tartja rendes havi ülést. A napirend fontosságá minden egyes elvtárs megjelenését szükséges teszi.

Az Allegheny Szoc. Munk. Szerv. által rendezett mulatság nagy anyagilag mint erkölcsileg jól sikerült. A mulatságon a következők fizettek felül: Gy. H. 10c., Kováts M., 10c., Molnár E. 10c., Kováts F., 35c., Rokásy Árpád 15c., Mayer F., 5c. Szervezetünk köszönetét fejezi ki mindazoknak, kik a műsorunkon kívül anyagilag hozzájárultak mulatságunk sikeréhez. Felhívjuk a munkástársak figyelmét a május elsején tartandó kedélyes estélyünkre, szervezetünk helyiségében.

A Chicago-i Magyar Szoc. Munkás Szerv. 1908. május 2-án, szombaton este, a Friedmann Hallban, Grand és Western Ave. sarkán, táncsal és szórakoztató műsorral egybekötött nagy MAJUSI ÜNNEPÉLYT rendez. Belépti díj 15c., kezdeté este 7 óraker.

A Munkás Betegs. Szöv. I. osztálya május hó 8-án, este 8 óraker tartja rendes ülést.

AZI. W. W. MAGYAR LOCAL JAL.

"Amerikai Magyar Nyomdász-Szervezet" (Industr. Typographical Union, Local No. 161, I. W. W.) Gyüleseit tartja minden hó 1-ső és 3-ik vasárnap délután, a Szabadság vendéglőben, 512 E. 6th St. Levélcím L. Lefkowitz, 516 E. 6th St. (Népakaratomyomda.)

A chicagói Ladies Tailor Local Union, No. 538. I. W. W. Gyüleseit tartja minden hó első és harmadik kedjén este 7 óraker, 8-10 Clark St.

A Philadelphai Magyar Ipari Munkások Vegyes Gazdasági Csoportja (Hungarian Mixed Local No. 404, I. W. W.) gyüleseit tartja minden hó második vasárnapján, d. u. 2 óraker és minden negyedik csütökön este 8 óraker 800 Parrish St. Pénzügyi titkár Parker Leo, 948 N. Randolph st., kihez minden az osztályt érdeklő levél intézendő.

I. W. W. L. U. 25 Br. 2. (I. W. W. Newarki Magyar Vas- és Fém munkások Csoportjának helyisége 20 West St. Plavetzky-szálló. Hivatalos óráit tartja minden szombat este 8-10 óráig. Beiratási díj 30c. Havijárulék 25c. Felhívjuk magyar munkástársainkat a beiratkozásra. Adler Lajos, titkár.

A Magyarajuk Bádógosok és Szerelők Szakegylete. 1567 2nd Ave. I. emelet (Uj világ kávéház). Összejövetel minden kedden este 8-10 óráig és vasárnap délután 9-12-ig. Elnök Fazekas Lajos. Jegyző Paszkész Miksa, lakik 426 E. 84th St.

T. M. E. M. Betegség-Elgyelő Egylet.

Alapított 1904. április 4-én. Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 2 óraker a Fortune Hallban, 26th St., Springfield, Ill.

Tisztviselők: Elnök idősebb Nyilas György. Alelnök Nyilas András. Jegyző J. Szivós, 805 N. 7th St., Springfield, Ill., kihez az egyület érdeklő levelek címzendők. Titkár Németh András. Pénztárnok Németh Ferenc. Ellenőr ifj. Nyilas György. Pénzügyi bizottsági tagok: Batta F. István és Ménes András. Helyi beteglátogató Naményi Károly. Vidéki: Sivák András. Teremőr Kertész János. Bridgep. Szövets. ügykezelő idősebb Nyilas György, 1516 Sangaman Ave., Springfield, Ill.

MUNK. BET. ÉS ÖNKÉPZŐ SZERVEZET.

Munk. Bet. és Önk. Szerv. I. osztálya, Brooklyn. Üzleti üléseit tartja minden hó 2-ik kedd estjén és képzőgyüleseit minden harmadik vasárnap este 8 óraker. 5 Boerum Street. Elnök Ondik János, 16 Ulica Ave., Brooklyn. Alelnök Sheblák József, 401 Central Ave., Brooklyn. Titkár Mandula Sándor, 258 Heyward St., Brooklyn. Pénztárnok Barnóczy Mihály, 75 Meserole St., Brooklyn. Hivatalos orvos M. B. Pearlstein, 309 Hewes Street, cor. Harrison Ave., Brooklyn, N. Y.

Bridgeporti Bets. Szöv. ügykezelőse, ahol tagok felvételre jelentkezhetnek. A belépő tagok felvilágosítást kaphatnak Róna D. ügykezelőnél, 136 Boyden St., Newark, N. J.

EGYLETI KALAUZ.

I. osztály. New Yorki Szocialista Munkásszervezet egyleti helyisége 516 E. 6th St. Üzleti üléseit tartja minden hó első szombatján. Minden szombat este és vasárnap délután vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezet.

II. osztály. New Yorki Szocialista Munkásszervezet II. oszt. helyisége 404 E. 64th St., I. em. Minden szombat este vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezet.

III. osztály. Brooklyn Magyar Szoc. Munk. Szerv. (Soc. Labor Club helyiségében) van. Titkár Karl Stefanek, 35 Shole St., hová minden levél intézendő. Minden hó első vasárnapján d. u. 2 óraker képzőgyűlés és minden hó 3-ik szombat este 8 óraker összejövetel.

V. osztály. Elizabethport Szoc. Munkás Szerv. Gyüleseit tartja a Knoll-Hallban, 463 East Jersey St. Minden 3-ik szombat vita vagy felolvasás. Utolsó szombat üzleti ülés. Titkár M. Oppmann, 243 Inslee Pl.

VI. osztály. Newark Szoc. Munk. Szerv. Üzleti üléseit tartja minden hó 1-ső szombatján és a többi szombaton vita vagy felolvasás 20 West St., Plavetzky szalon helyiségében. Titkár Adler Lajos, 134 West St.

VII. osztály. Schenectady-i Szocialista Munkás Szerv. Gyüleseit tartja minden hó második és harmadik den hó negyedik vasárnapján délután 9 óraker 834 Albany Street, Kurung elvtársnál. Titkár A. Baan, 920 Duane Ave.

VIII. osztály. Pittsburg és környéke Szoc. Munk. Szerv. Minden hó 2-ik vasárnapján tartja üzleti gyűlést és minden szerdán este vitastélyt vagy felolvasást tartatik magánhelyiségében, 210 Electric Ave. Titkár M. Weisz. Levelező titkár L. Gross, P. O. B. 385 East Pittsburg, Pa. A szervezetet érdeklő levelek ide címzendők.

IX. osztály. McKeesport Magyar Szoc. Munkás Szerv. magánhelyisége 149 2nd St. Üzleti gyűlés minden hó első vasárnapján délután, minden harmadik vasárnap eszmecsere. Titkár L. Bekési, levelező titkár Gy. Viszokay, 143 2nd Ave., hová minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

X. osztály. San Franciscoi Szoc. Munkás Szerv. Gyüleseit tartja minden hó első szombatján, a többiek vita vagy felolvasás. A szervezetet érdeklő levelek ide címzendők. Titkár Stern M., cor. Scott and Chesnut St. Szervezetünket érdeklő leveleket kérnénk ide címzeni.

XI. osztály. Clevelandi Magyar Szoc. Munk. Szerv. (Hungarian Branch of the Socialist Labor Party.) Titkár J. Timár, 1049 W. 25th St. Minden a szervezetet érdeklő levelek ide küldendők. Gyüleseit tartja minden hó első kedjén, 1949 W. 25th St. magánhelyiségében.

XIII. oszt. Phila. Lev. titkár Tudor J., 825 N. Lawrence St., hová minden a szervezetet érdeklő levelek címzendők. Üzleti gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 3 óraker, 800 Parrish St. (magánhelyiség.) Minden szombat este felolvasás vagy vitastélyt.

XIV. osztály. Buffalo Szoc. Munkás Szervezet. Levelező titkár J. Konecsek, 36 Hoffmann Pl., hová minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. Gyűlések, felolvasások és vitastélyt minden szerda este magánhelyiségünkben 174 Austin Ave.

XV. osztály. A St. Louisi Marx Károly Munk. Önk. Egylet. Magánhelyisége nyitva minden este. Titkár M. Spitzer, 1439 So. 3rd St. Összejöveteleit tartja hetenkint 3-szor, a következők sorrendben: Keddi napokon olvasó-, i. és 3. csütörtökön üzleti ülés a többi csütörtökön retorikai előadás. Vasárnap délutánoként szórakoztatásra szánt családi összejövetelek.

A St. Louisi Marx Károly Munk. Önk. Egylet. Dalárdái osztálya. Dalárdát tartja minden vasárnap d. e. 10-12 óráig. Üzleti üléseit minden hó 2-ik szombatján. Titkár Ládi Sándor, 2001 N. 9th St. Minden a dalárdát érdeklő levelek ide címzendők.

A St. Louisi Marx Károly Munk. Önk. Egylet. női osztálya. Gyüleseit tartja minden csütörtök d. u. fél 2-től fél 3-ig.

XVI. osztály. Baltimorei Locuspoini Szoc. Munk. Szerv. Gyüleseit tartja minden harmadik, havi üléseit pedig minden első vasárnapján a hónapnak, délután 10-12-ig, a Labor Lyceumban, 1011 E. Baltimore St. Lev. titk. Ch. Varró, 14 N. Curley St.

XVIII. oszt. Springfield Ill. Szoc. Munk. Szerv. Gyüleseit tartja 2019 N. 16th St. Titkár Gy. Németh András, kihez minden a szervezetet érdeklő levél címzendő.

XIX. osztály. Chicagói Szoc. Munkás Szervezet. (Hungarian Branch of the S. L. P.) Magánhelyisége 698 Fulton St. Üzleti üléseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján d. u. Minden szombaton este vita vagy felolvasás. A szervezetet érdeklő értesítések C. Berki, 38 N. Fairfield Ave., levelezőhöz intézendők.

XX. oszt. Cincinnati-i Szocialista Munk. Szerv. Üzleti gyüleseit tartja minden hó első és harmadik vasárnapján d. e. 9 óraker. Minden vasárnap d. e. vita vagy felolvasás az S. L. P. Sectio helyiségében 1414 Race St., levelező Pálfi J., 1905 Pleasant St.

XXIII. osztály. New Brunswick-i Szoc. Munkás Szerv. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján magánhelyiségében, 303 Neilson St. Titkár Ur J., 256 Neilson St.

XXVI. oszt. Oakland és Vidéke Szoc. Munk. Szerv. Lev. titkár Klein M., 516 18th St., Oakland, Cal. Üzleti üléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 és fél óraker. Minden hó első vasárnapján vita vagy felolvasás tartatik 337 12th St. (Castle Hall), Oakland, Cal.

XXVII. oszt. Peoriai Magyar Szoc. Munk. Szerv. Levelező és pénzügyi titkár Takács István, 625 Fishgate St., kihez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. Minden hó első vasárnapján d. u. 3 óraker havi- és minden 2-ik szombatján képzőgyűlés a 3102 S. Adams St., Berger Hallban.

XXVIII. osztály. Chicagói Szoc. Munk. Szerv. 2-ik osztálya. Titkár L. Mager, 3729 So. Halstead St., kihez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

XXIX. oszt. Newark, O. Szoc. Munkás Szerv. Üzleti üléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján, 389 Baltimore St. alatti magánhelyiségében. Lev. titkár Sipes János, 395 Baltimore St., kihez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

XXX. osztály. Columbus, O. Marx Károly Önképző Kör. Titkár, Jergasics János, 253 Second St., kihez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. Havi ülés minden hó első vasárnapján a szervezet helyiségében, 374 E. Barthman Ave.

XXXI. osztály. Allegheny, Pa. Üzleti gyüleseit tartja minden hó 4-ik szombatján este 8 óraker. Képzőgyüleseit minden hó első és harmadik szombat estjén tartja a szervezet magánhelyiségében, 803 East St. Titkár H. Gyékis, lakik 803 East St., hová minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

XXXII. oszt. Bridgeport, Conn. Lev. titkár L. Sido, 53 Cherry St. Minden szombaton este képző gyűlés. A rendes havi üzleti üléseit tartja minden hó első vasárnapján, d. u. fél 3 óraker magánhelyiségében, 257 Howard Ave.

XXXIII. oszt. E. Chicago, Ind. Titkár Gyurgyik János. Box 436. Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 3-tól. Minden vasárnap vita és társas összejövetel. Helyisége a Százi-féle Hallban van. XXXIV. osztály. Cleveland East Side Szoc. Munk. Szervezet. Gyüleseit tartja minden hónap első és harmadik csütörtök este 2695 E. 79th St. Titkár Zucker M., 253 E. 35th St., door 11, kihez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

A Milwaukee Magyar Szoc. Önképző és Dalkör. Titkár Merdler Zoltán, 717 Garfield Ave. Üzleti gyüleseit tartja minden hó első vasárnap délutánján, cor. 3rd and Prairie St.

MUNKÁS BETEGSÉG-ELYÉLŐ SZÖVETSÉG.

20 West St., Newark, N. J. Az összes levelek Fekete János p. ü. titkárhoz, 74 So. Orange Ave., Newark, N. J., intézendők. A központi titkárral hivatalos ügyekben lehet beszélni minden szerdán és pénteken este fél 8-tól fél 10-ig. Intéző bizottság: Székely: Newark, N. J. Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján d. e. 9 óraker.

Elnök: Fradrich Ferencz, 181 Howard St.; alelnök: Edison Lajos, 74 S. Orange Ave; lev. és pénzügyi titkár: Fekete János, 74 S. Orange Ave; pénztárnok: Kish János, 141 West St.; számvizsgálók: Linhardt Antal, 85 Sussex Ave., Newark, N. J., Pollák Bertalan, 33 Monroe St., Passaic, N. J., Székely János, 89 Jersey St., Patterson, N. J., szervező: Adler Lajos, 134 West St., Newark, N. J., jegyző: Vörös József, 220 3rd St., Elizabeth N. J., ellenőr: Fischer Mór, 139 Ripley Pl., Elizabeth, N. J., Herceg Lajos, 1168 2nd Ave., New York City. Bridgeporti Betegség-Elgyelő Egylet ügykezelője: Róna Dezső, 136 Boyden St., Newark, N. J.

Osztályok: I. osztály. New York. Elnök Schwarcz Vilmos. P. ü. és lev. titkár Fisher Samu, 516 E. 6th St. Pénztárnok Buxbaum Gyula, 1685 First Ave. Hivatalos orvos Dr. M. Slabej, 226 E. 72nd St., Telephone 6060-70th. Gyülesek minden hó 1-ső és 3-ik péntekjén. Helyiség 404 E. 64th St., Hunyadi Hall.

II. oszt. Elnök Németh István. Pénzügyi titkár Sohárd István 2049 W. 29th St. Pénztárnok Szemenyei Imre, 3711 York St. Üzleti üléseit tartja minden hónap 3-ik vasárnapján délután. Hivatalos orvos Dr. Francisci, 3242 Lorain Ave.

III. osztály. New Brunswick, N. J. Elnök Szabó S. Titkár Zsolnay Geza, 303 Neilson St. Pénztárnok Walljus József, 300 Neilson St. Gyüleseit tartja minden 4-ik vasárnap, 303 Neilson St.

IV. osztály. Hartford, Conn. Elnök Frank Knotek. P. ü. és lev. titkár Schultze M., 52 Grand St., hová az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Kaszsig Gy., 46 York St. Üzleti üléseit tartja minden hó 3-ik csütörtökön este 8 óraker, felolvasásokat tart minden hó 1-ső vasárnap délutánján.

V. osztály. Elizabeth, N. J. Elnök Gallé B. P. ü. és lev. titkár Csontos János, 457 Bond St. Pénztárnok M. Horváth, 145 Inslee Pl. Orvos Dr. Stein Emil, 155 2nd St. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik kedd estjén.

VI. osztály. Detroit, Mich. Elnök Szabó Imre. Pénztárnok Vers József, lakik 2266 Jefferson Ave., p. ü. és lev. titkár Simonffy Sándor, 8 Vanderbilt Ave. W. Detroit. Gyüleseit tartja minden hó 4-ik vasárnapján, d. u. 2 óraker 2132 Jefferson Ave., W. Detroit.

VII. osztály. Lynn, P. ü. és lev. titkár Dobrovits András, P. O. Box 35.

VIII. osztály. Newark, N. J. Elnök Rörich J. Pénztárnok Rettig Károly, lakik 47 Mercer St. Pénzügyi és lev. titkár Edison L., 74 So. Orange Ave. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik csütörtökön, 20 West St. Hivatalos orvos Dr. L. Weisz, 227 So. Orange Ave. Rendelő órák délután 8-10-ig, délután 1-3-ig, este 6-8-ig. Minden havi gyűlés előtt való kedden tisztviselő gyűlés.

IX. osztály. Buffalo, N. Y. Elnök Singer J., alelnök Fekete Gy., pénztárnok Buss István, levelező és pénzügyi titk. Heim András, lak. 2061 Niagara St., hová minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

X. osztály. Erie, Pa. Elnök Tótháti Béla, titkár K. Horváth, 909 W. 2nd St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Stephan Gy. Orvos Dr. Ackermann, lakik 9-ik 11 W. St. Telephone Mutual YL1447. Gyülehelysége 831 W. 2nd St. Gyüleseit tartja minden hó 1-ső és 3-ik szombatján este 8 óraker.

XI. osztály. Orange, N. J. Elnök Szokonya András. Pénztárnok Végeszer János. P. ü. és lev. titkár Paulik Lajos, lakik 239 Valley St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik péntekjén, este 8 óraker, 101 Nassau St.

XII. osztály. Milwaukee, Wis. Elnök Horváth L., Pénztárnok Philipszky J., 660 25th St. Pénzügyi titkár A. Pieben, 406 63rd Ave., West Allis, Wis., ahová mindenaz osztályt érdeklő levelek küldendők. Képző gyüleseit tartja minden hó 2-ik hétfőjén. Üzleti gyűléseit tartja minden hó 4-ik hétfőjén este 8 óraker helyiségében, Lipp's Building, cor. 3rd and Prairie St.

XIII. oszt. Chicago, Ill. P. ü. és lev. titkár L. Szabó, 496 N. Robery St., hová minden a betegséget érdeklő levelek intézendők.

XIV. oszt. Schenectady. Titkár L. Tóth, 109 7th Ave. Pénztárnok K. Frantwan, 207 Sunsect St. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik csütörtökön este Kodesch Károly teremben.

XV. osztály. East Pittsburg, Pa. Elnök Gross H. P. ü. és lev. titkár Székely Imre, P. O. B. 242 E. Pittsburg, Pa., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Orvos Dr. Crandl, Braddock Ave., Turtle Creek, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 4-ik vasárnap a délelőtti órákban 210 Electric Ave.

XVI. osztály. St. Louis, Mo. Elnök Mandel János. Pénztárnok Kish Gergely, lakik 162 Miller Street. Titkár Lahmann István, lakik 1811 So. 11th Street, hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Orvos Dr. Ch. Weinsberg, 1531 So. 11th St., rendelő órák 2-4-ig, este 7-8-ig, vasárnap 1-3-ig. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnap d. u. a Grunec-féle Hallban, 1500 So. 3rd St.

XVII. oszt. Philadelphia. Elnök Ternay F. Pénztárnok Papp Sándor, 418 S. 4th St., p. ü. titkár Tóth László, 821 N. 4th St., levelező titkár Tudor Tivadar, 825 N. Lawrence St., hiv. orvos Dr. Steiner S., 851 N. 5th St. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján, délután 2 óraker 800 Parrish St. (magánhelyiség.)

XVIII. osztály. Hoboken, N. J. Elnök Mészáros István. Titkár Klein Béla, lakik 91 Grand St., pénztárnok ifj. Mészáros Márton, 62 Garden St. Üzleti gyüleseit tartja minden hó 3-ik szombat este, képző gyüleseit minden hó első szombat estjén.

XIX. oszt. Passaic, N. J. Elnök Pollák B. p. ü. és lev. titkár Hübnér J., c. o. Pollák, 33 Monroe Street, hová minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. Pénztárnok Bujáki János. Hiv. orvos Hajtinger Kálmán. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján d. u. 4 óraker 2nd Ave., Molitorisz-Hallban.

XX. oszt. Bridgeport, Conn. Elnök Naményi Sándor. Levelező titkár Horváth Pál, 209 Pine St. Pénztárnok Bajko István, 174 Pine St. Rendes gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 3 óraker 257 Howard Ave.

XXI. oszt. San Francisco, Cal. Pénzügyi titkár Orosz István, 1377a Minna St. Pénztárnok Dobronka F., 1363 Minna St. Gyüleseit tartja minden hó 1-ső és harmadik szerdán este 8 óraker 883 McAlister St., az S. L. P. helyiségében.

XXII. oszt. Manayunk, Pa. Elnök J. Kanicsár, p. ü. és lev. titkár J. Janicsek, 181 Gay St., pénztárnok J. Pintér, 107 Catton St. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 óraker a pénztárnok lakásán.

XXIII. oszt. Allegheny, Pa. Elnök Marossy István. Pénztárnok Deman Titkár Bankovics L. 1517 Chartiers St. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik szombat estjén 803 East St. magánhelyiségében.

XXIV. oszt. Berwick, Pa. Elnök Kiss István, pénztárnok: Németh Lajos, Box 101, Station B, lev. és p. ü. titkár Simon Nándor, 1119 3rd Ave., hová minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. Rendes havi gyüleseit tartja minden hó 3-ik szombat estjén, este fél 8 óraker. A többi szombat estjén képző gyüleéseket tart.

XXV. osztály. Franklin-Furnace, N. J. Titkár A. Kiss, P. O. B. 339. Elnök Nagy Károly.

XXVI. osztály. Newark, O. Elnök Turucz Pál, pénztárnok Besenyődi G., levelező és pénzügyi titkár Bauer J., 350 Schuler St., kihez az osztályt érdeklő levelek küldendők. Gyülesek minden hó 3-ik vasárnapján tartatnak 389 Baltim-re St. alatti magánhelyiségben.

XXVII. oszt. Columbus, O. Titkár Williger József, 219 E. Main St., kihez minden az osztályt érdeklő levelek intézendők.

HIRDETÉSEK.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség és a kiadóhivatal.)

Abelowitz A. Mindenféle phonographok és hangszerek. Legnagyobb választék magyar rekordokban. Kérjen árjegyzéket. 132 St. Marks Place, (8th St.) NEW YORK.

Mrs. KLEIN Étterme és Kávéháza 257 Springfield Ave, NEWARK, N. J. A newarki szocialisták kedvelt találkozó helye. Nyitva éjjel-nappal. Kitiűnő magyar konyha. Vidéki elvtársak utbaigazitást kaphatnak. A Népakarat a t. közönség rendelkezésére áll.

'HUNGARIA' elsőrendű magyar Saloon és vendéglő 263 Ninth St. San Francisco cor. Clementine St. Bor és Sör csarnok, izletes magyar étel- és italok minden időben kaphatók. Kitiűnő biliárd terem, a San Francisco-i magyarság kedvelt találkozó helye. A magyar munkásság pártfogását kéri ERDELYI A., tulajdonos.

Tartós és puha bőrből készült szép Divatos Cipők olcsó árban kaphatók a "UNION SHOE CO."-nál Ave. B. cor. 4th st. NEW YORK.

Egy cseppet a házba egy igaz mértékkel mért, fél gallonos korsó jó WHISKEY vagy BRANDY egy hónapig is eltart. Ládába csomagoltan az ország bármely részébe elküldöm saját felelősségemre \$1.50-ért H. J. FRIEDMANN szeszesital kereskedő 874-76 GRAND Ave. Chicago, Ill.

Péter Lajos "Rákóczi Hall"-hoz czimzett Vendéglő, Kávéház és Étterme. — 4-ik utca 197, New York — AJÁNLJA KITÜNŐ MAGYAR KONYHÁJÁT. Kitiűnő italok. Alkalmas helyiség mulatságok, lakadalom vagy hasonló ünnepélyre. A New Yorki Magyarajuk Szocialisták kedvelt gyűléskészítő helye. Különböző munkás-lapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

Magyar Kávéház és Billiard-Terem GÁSPÁR KÁROLY 629 East 5-ik utca, Avenue A és B között, New York.

A. GROSSMANN MOSÓ-INTÉZETE A ruhát elhoztatja s készen házhöz szállítja. MAGYAR ÉTTERME ÉS KÁVÉHÁZ 3729 S. Halsted St. CHICAGO, ILL. A So. Side szocialisták kedvelt találkozóhelye. Jó étel- és italok. Felvilágosítással szívesen szolgálok. Az elvt. pártfogását kérem.

Magyar Kávéház és Billiard-Terem GÁSPÁR KÁROLY 629 East 5-ik utca, Avenue A és B között, New York.

Magyar Kávéház és Billiard-Terem GÁSPÁR KÁROLY 629 East 5-ik utca, Avenue A és B között, New York.

Bevándorlók figyelmébe ajánlja csinosan berendezett tisztaságú és jutányos áru SZOBÁIT ROSTÁSSY REZSŐ 513 E 6th St. NEW YORK. Az elvtársaknak Magyarországból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket. ÉTTERMEM ÉS KÁVÉHÁZAM a magyar nyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izletes friss étel- és italok. — Hazai biliárd asztalok. Bel és külföldi pártlapok. Feltétlenül megbízhatóság.

"ATTILA HALL" 523 E. 6th St. New York. FISCHER JÓZSEF, tulajdonos. Magyar Bor és Sör Csarnok. Váradi és Pukaj Gyula I. W. W. cigány zenekarának irodája.

FINTA MIHÁLY BORBÉLY ÉS FODRÁSZ 516 E. 6th Street, New York.

RIZSÁK JÁNOS közjegyző, pénzzállító és váltó-intézet Főüzlet 127 Second St., Passaic, N. J. Saját ház.

PRÉNYZT A legelőcsöbben és letehető gyorsanban küld az O-hazába. Pénz be-tételeit bármely hazai bankba kassza-vet végezt elhelyeztet és a betéti könyvet rövid időn belül kiborítom. — Nemkülönb az O-hazában, árvasté-nél, takarékpénztárnál, vagy magán-szónál elhelyeztet összeget, budapesti iródm. után díjtalanul kiborítom. — HAJÓJEGYZÉKET Európába és Európából Amerikába a legelőcsöbben, ad